

НАРЕДБА № 29 от 11.08.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г.

Издадена от министъра на земеделието и храните, обн., ДВ, бр. 76 от 29.08.2008 г., изм. и доп., бр. 37 от 18.05.2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм., бр. 45 от 15.06.2010 г., в сила от 15.06.2010 г., доп., бр. 55 от 20.07.2010 г., в сила от 20.07.2010 г., изм. и доп., бр. 72 от 16.09.2011 г., в сила от 16.09.2011 г., попр., бр. 76 от 30.09.2011 г., изм., бр. 89 от 11.11.2011 г., в сила от 11.11.2011 г., бр. 99 от 16.12.2011 г., в сила от 16.12.2011 г., изм. и доп., бр. 55 от 20.07.2012 г., в сила от 20.07.2012 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се уреждат условията и редът за финансово подпомагане на проекти по мярка "Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия" от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) за периода 2007 - 2013 г., подкрепена от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

Чл. 2. Подпомагат се проекти, които допринасят за постигане цели на мярката. Целите на мярката са:

1. насърчаване на растежа и създаване на нови работни места в микропредприятия за неземеделски дейности в селските райони;
2. насърчаване на предприемачеството в селските райони;
3. насърчаване развитието на интегриран туризъм в селските райони.

Чл. 3. Финансовата помощ по тази наредба се предоставя при спазване на изискванията на Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 г. относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за създаване на Европейската общност по отношение на минималната помощ (ОВ, L 379 от 28.12.2006).

Глава втора УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСОВАТА ПОМОЩ

Раздел I

Обхват на дейностите

Чл. 4. (1) Финансова помощ се предоставя за инвестиции за неземеделски дейности.

(2) Не се предоставя финансова помощ за инвестиции в следните сектори, подсектори, раздели, групи или дейности:

1. производство и преработка на земеделски продукти, посочени в приложение № 1;
2. производство, преработка и търговия на риба, рибни продукти и аквакултури;
3. въгледобив;
4. стоманодобив;
5. производство на синтетични влакна;
6. залагания и хазарт;
7. (изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) финансови услуги и операции с недвижими имоти;
8. сухопътни превози на товари с товарни автомобили за други лица срещу възнаграждение;
9. производство на биоенергия с цел продажба в случаите на преработка на продукти (суровини), които попадат в приложение № 1;
10. производство и продажба на енергия от възобновяеми източници с капацитет на инсталацията над един мегават;
11. изграждане и/или обновяване на инфраструктура или закупуване на оборудване за голф, скално катерене и лов;
12. (изм. - ДВ, бр. 89 от 2011 г., в сила от 11.11.2011 г.) посочени в чл. 3, ал. 5 от Наредба № 18 от 2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Добавяне на стойност към земеделски и горски продукти" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г.; (ДВ, бр. 61 от 2008 г.)
13. (нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., доп., бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) развъждане на животни (с изключение на коне за неземеделски дейности), както и производството на чистопородни разплодни животни и хибриди.

Раздел II

Финансови условия

Чл. 5. Финансова помощ се предоставя в рамките на наличния бюджет по Програмата за развитие на селските райони 2007 - 2013 г.

Чл. 6. (1) Финансовата помощ е в размер 70 % от одобрените разходи, но не повече от левовата равностойност на 200 000 евро.

(2) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Финансовата помощ за проекти за производство и продажба на енергия от възобновяеми енергийни източници е в размер на 80 % от одобрените разходи, но не повече от левовата равностойност на 200 000 евро.

(3) (Предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Разликата между пълния размер на одобрените разходи и размера по ал. 1 и ал. 2 се осигурява от кандидата.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Участието на кандидата може да бъде само в парична форма.

Чл. 7. (1) Финансова помощ не се предоставя по реда на тази наредба, при условие че за същата инвестиция кандидатът е получил публична финансова помощ от националния бюджет и/или от бюджета на Европейския съюз.

(2) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Финансова помощ не се предоставя на кандидати/ползватели на помощта, за които бъде установена функционална несамостоятелност и/или изкуствено създаване на условия, необходими за получаване на помощта, с цел осъществяване на предимство в противоречие с целите на мярката.

(3) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) В случаите на проекти, включващи строително-монтажни работи, не се предоставя финансова помощ за дейности, извършени преди посещението на място по чл. 27, ал. 2, с изключение на разходите по чл. 23, ал. 1, т. 5, буква "а".

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Не се предоставя финансова помощ за дейности, извършени преди подаване на заявлението за подпомагане, с изключение на разходите по чл. 23, ал. 1, т. 5, буква "а".

(5) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., доп., бр. 55 от 2010 г., в сила от 20.07.2010 г.) За всяко подпомагане, с изключение на подпомагане за инвестиции по Европейски план за икономическо възстановяване, по реда на тази наредба се кандидатства след извършване на окончателно плащане по предходния проект.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) (1) Минималният размер на общите допустими разходи за един проект е левовата равностойност на 5000 евро.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Максималният размер на общите допустими разходи за един проект е левовата равностойност на 400 000 евро.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) За проекти за производство на енергия от възобновяеми източници максималният размер на общите допустими разходи за един проект е левовата равностойност на 1 000 000 евро.

(4) (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Общите допустими разходи по ал. 2 и 3 включват всички разходи - разходите, за които се кандидатства, заедно с тези, за които не се кандидатства, но са част от цялостния обект на инвестицията и без него той не може да бъде завършен и/или да функционира самостоятелно.

Чл. 9. (1) (Доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Финансовата помощ за един ползвател, предоставена по реда на тази наредба, не може да надхвърля левовата равностойност на 200 000 евро за период от три последователни данъчни години - годината на плащане и две предходни години.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Финансовата помощ за един ползвател за проекти в сектор "сухопътен транспорт" не може да надхвърля левовата равностойност на 100 000 евро за период от три последователни данъчни години - годината на плащане и две предходни години.

(3) В случай че предприятия партньори или свързани предприятия по смисъла на Закона за малките и средните предприятия са одобрени и/или подпомагани по реда на тази наредба, тяхната финансова помощ като общ размер не трябва да надхвърля максималния размер по ал. 1 и 2.

Чл. 10. (1) Плащанията по проект могат да бъдат авансови, междинни и окончателни.

(2) Авансово плащане и/или междинно плащане се извършват, при условие че са включени в договора за отпускане на финансова помощ.

Чл. 11. (1) (Изм. - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Авансовото плащане е в размер до 50 % от стойността на одобрената финансова помощ.

(2) Авансово плащане се допуска, при условие че неговият размер надвишава левовата равностойност на 2000 евро.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2012 г., в сила от 20.07.2012 г.) Авансово плащане може да бъде заявено не по-късно от шест месеца от датата на сключване на договора за отпускане на финансова помощ.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) В случаите на авансово плащане се изисква банкова гаранция в полза на Разплащателната агенция (РА) в размер 110 % от стойността на авансовото плащане или договор за поръчителство, с който най-малко двама поръчители се задължават пред кредитора РА да отговорят за изпълнението

на задължението по авансовото плащане на длъжника - ползвател на помощта, в размер на 110 % от стойността на авансовото плащане.

(5) (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Поръчителят по ал. 4 трябва да отговаря на следните условия:

1. да е юридическо лице - търговец по смисъла на чл. 1, ал. 2 от Търговския закон, и да е вписан в търговския регистър;

2. да е регистриран и да извършва търговска дейност най-малко 3 години преди датата на подаване на заявката за авансово плащане;

3. да няма изискуеми задължения към Държавен фонд "Земеделие";

4. да няма изискуеми публични задължения към държавата;

5. да не е в открито производство по несъстоятелност и да не е обявен в несъстоятелност;

6. да не е в производство по ликвидация;

7. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 16.12.2011 г.) 25 % от размера на собствения му капитал, отразен във финансовите отчети от последната приключена финансова година и/или последното приключило тримесечие, преди подаване на заявката за авансово плащане да е равен или по-голям от 110 % от стойността на искания аванс;

8. 20 % от размера на приходите му от продажби за последната финансова година да е по-голям или равен на 110 % от стойността на искания аванс.

(6) (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) При изчисляването на размера на собствения капитал по ал. 5, т. 7 РА изключва поетите задбалансови и условни задължения на поръчителя, като в тях не се включват обезпечения по кредити и по други задължения, които са отразени в баланса.

(7) (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) В случаите, когато едно лице е поръчител на повече от един ползвател по ПРСР, поръчителят трябва да отговаря на условията по ал. 5 и 6 за всеки договор за поръчителство.

(8) (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Разплащателната агенция не сключва договор за поръчителство с лице, за което установи, че не може да изпълни задължението по авансовото плащане на длъжника - ползвател на помощта, в размер 110 % от стойността на авансовото плащане.

(9) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Срокът на валидност на банковата гаранция или срокът на задължението по договора за поръчителство по ал. 4 трябва да покрива срока на договора за отпускане на финансова помощ, удължен с 6 месеца.

(10) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Банковата гаранция по ал. 4 се освобождава, а договорът за поръчителство по ал. 4 се прекратява, когато РА установи, че сумата на одобрените за плащане разходи, съответстваща на финансовата помощ, свързана с инвестицията, надхвърля сумата на аванса.

Чл. 12. (1) Междинно плащане е допустимо, но не повече от един път за периода на изпълнение на проекта.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Междинното плащане е допустимо за одобрена от РА обособена част от инвестицията, при условие че неговият размер надвишава левовата равностойност на 2000 евро.

(3) Междинно плащане може да бъде заявено не по-късно от шест месеца преди изтичане на крайния срок за извършване на инвестицията по договора за отпускане на финансова помощ.

Раздел III

Изисквания към кандидатите

Чл. 13. (1) За подпомагане могат да кандидатстват физически лица, еднолични търговци (ЕТ) и юридически лица (ЮЛ), които:

1. са микропредприятия по смисъла на чл. 3, ал. 3 от Закона за малките и средните предприятия;

2. имат седалище или клон със седалище, или постоянен адрес за физическите лица на територията на община, посочена в приложение № 2;

3. не са регистрирани като земеделски производители по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители (ДВ, бр. 10 от 1999 г.), като земеделски стопани в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) и/или като тютюнопроизводители по Закона за тютюна и тютюневите изделия и не извършват земеделска дейност;

4. са регистрирани по Търговския закон, Закона за кооперациите или Закона за занаятите.

(2) Едноличните търговци и юридическите лица са допустими за подпомагане само ако са вписани в търговския регистър към Агенцията по вписванията.

(3) Като физически лица по реда на тази наредба могат да кандидатстват само регистрираните по Закона за занаятите и само за дейността, за която са регистрирани.

(4) Лицата по ал. 1 се подпомагат, при условие че:

1. нямат изискуеми задължения към Държавен фонд "Земеделие";
  2. не са в открито производство по несъстоятелност или не са обявени в несъстоятелност;
  3. не са в производство по ликвидация;
  4. нямат изискуеми публични задължения към държавата.
- (5) Изискванията по ал. 4, т. 2 и 3 не се отнасят за физическите лица.

Чл. 13а. (Нов - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) (1) Не се предоставя финансова помощ в случай, че кандидатът/ползвателят на помощта или негов законен или упълномощен представител попада в някоя от категориите, определени в чл. 93, параграф 1, чл. 94 и чл. 96, параграф 2, буква "а" от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 г. относно финансовия регламент, приложим към общия бюджет на Европейските общности (обн., ОВ L, бр. 248 от 16 септември 2002 г.).

(2) Финансова помощ не се предоставя на кандидати/ползватели на помощта, които не са независими предприятия по смисъла на чл. 4, ал. 2 от Закона за малките и средните предприятия и за които се установи, че са учредени или преобразувани с цел осъществяване на предимство в противоречие с целите на мярката по ПРСР.

(3) Не са допустими за подпомагане кандидати/ползватели на помощта:

1. при които кандидатът/ползвателят на помощта - физическо лице, или представляващият кандидата/ползвателя на помощта едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с лице, заемащо публична длъжност в Управляващия орган или РА, което е участвало при одобряването на заявлението за подпомагане;

2. които попадат в случаите по чл. 21 или 22 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.

(4) Липсата на обстоятелствата по ал. 1 и 3 се доказва от кандидата/ползвателя на помощта:

1. с декларация към момента на кандидатстване съгласно приложение № 2а;

2. с официални документи, издадени от съответните компетентни органи, за обстоятелствата, за които такива документи се издават, и с декларация за всички останали обстоятелства, включително и за обстоятелствата по чл. 23 от Закона за търговския регистър, в срок 15 работни дни от датата на получаване на уведомително писмо от РА за представянето им.

Раздел IV

Изисквания към проектите

Чл. 14. Подпомагат се дейности по проекти, които се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България (приложение № 2).

Чл. 15. (1) Не се предоставя финансова помощ за проекти, оказващи отрицателно въздействие върху околната среда.

(2) Не се предоставя финансова помощ за проекти, включващи инвестиции в местата по националната екологична мрежа Натура 2000, когато тези инвестиции не отговарят на изискванията на Закона за биологичното разнообразие и съответните подзаконовни нормативни актове за неговото прилагане, както и предвидените ограничения в заповедите за определянето на тези места и плановете за управлението им.

Чл. 16. (1) (Доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Кандидатите представят бизнес план по образец (приложение № 3) за период не по-малък от 5 години. Бизнес планът се представя на хартиен и електронен носител, като таблиците, включени в него, са във формат "xls".

(2) Бизнес планът трябва да доказва икономическа жизнеспособност и устойчива заетост за период 5 години, а в случаите на строително-монтажни работи - за 10 години, водещи до реализиране на целите по чл. 2.

Чл. 17. (1) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Проектите се изпълняват върху имот - собственост на кандидата, или в случай на проекти, изпълнявани върху имот, който не е собствен, кандидатът представя:

1. документ за ползване върху имота за срок не по-малък от 6 години от датата на подаване на заявлението за подпомагане в случай на кандидатстване за разходи за закупуване и/или инсталиране на нови машини, оборудване и съоръжения, необходими за подобряване на производството и/или обновяване на сгради и/или помещения, за които не се изисква разрешение за строеж в съответствие със Закона за устройство на територията (ЗУТ);

2. документ за учредено право на строеж върху имота за срок не по-малък от 6 години от датата на подаване на заявлението за подпомагане в случай на кандидатстване за строително-монтажни работи, за които се изисква разрешение за строеж в съответствие със ЗУТ.

(2) Когато в проекта се предвиждат строително-монтажни работи, кандидатът представя работен проект и/или архитектурно заснемане и/или разрешение за строеж в съответствие със ЗУТ.

Чл. 18. Срокът за изпълнение на дейностите - обект на инвестиция по един проект,

не може да надхвърля 24 месеца от датата на сключване на договора за отпускане на финансова помощ.

Чл. 19. Не се предоставя финансова помощ за проекти за изграждане и модернизиране на туристически обекти с повече от 20 помещения за настаняване.

Чл. 20. Не се предоставя финансова помощ за проекти за туристически обекти по смисъла на Закона за туризма на територията на населени места и курортни селища с развит масов туризъм (приложение № 4).

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Всички дейности и инвестиции по проекта, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията съгласно българското законодателство, се подпомагат само в случай, че ползвателят е представил съответните лицензи, разрешения и/или регистрация.

Чл. 22. Проекти за инвестиции в сектор "сухопътен транспорт" не могат да бъдат комбинирани с други допустими дейности по реда на тази наредба.

Раздел V

Допустими разходи

Чл. 23. (1) Допустими за финансово подпомагане са следните разходи, предназначени за постигане целите на проекта:

1. изграждане и/или реконструкция или ремонт на сгради, и/или помещения и друга недвижима собственост;

2. (доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) закупуване на транспортни средства за неземеделски дейности, пряко свързани с дейността, включително чрез финансов лизинг;

3. (доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) закупуване на машини, съоръжения и оборудване, включително и компютърен софтуер и специализирана техника до пазарната им стойност, включително чрез финансов лизинг;

4. закупуване на коне за неземеделска дейност;

5. общи разходи:

а) свързани с консултации, хонорари за правни услуги, архитекти, инженери;

б) (доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) разработване на продукти, разработване и въвеждане на системи за управление, разработване и разпространение на рекламни и информационни материали, придобиване на патентни права и лицензи, необходими за изготвяне и изпълнение на дейностите по проекта, както и разходи за

изработване на информационна табела или билборд.

(2) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Закупуването чрез финансов лизинг на активи по ал. 1, т. 2 и 3 е допустимо при условие, че ползвателят на помощта стане собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване до РА на заявката за окончателно плащане.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) За разходи по ал. 1, чиято стойност възлиза на повече от левовата равностойност на 15 000 евро или са част от доставки/услуги на обща стойност, по-голяма от левовата равностойност на 15 000 евро, предложени от един доставчик, се изисква предоставяне на най-малко три съпоставими независими оферти в оригинал, които съдържат фирмата на търговското дружество (фирмата не се попълва за оферти, подадени от Национална служба за съвети в земеделието (НССЗ), срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, с цел определяне на основателността на предложените разходи. Кандидатът представя и заверени копия на предварителни или окончателни договори с избраните изпълнители/доставчици.

(4) (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) За разходи по ал. 1, чиято стойност възлиза на повече от левовата равностойност на 15 000 евро или са част от доставки/услуги на обща стойност, по-голяма от левовата равностойност на 15 000 евро, предложени от един доставчик, за които са определени референтни цени, се изисква предоставяне на една независима оферта в оригинал, която съдържа фирмата на търговското дружество (фирмата не се попълва за оферти, подадени от НССЗ), срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, с цел съпоставяне с референтните цени и определяне обосноваването на предложените разходи.

(5) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., предишна ал. 4, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) За разходи по ал. 1, чиято стойност възлиза на по-малко от левовата равностойност на 15 000 евро, или са част от доставки/услуги на обща стойност, по-малка от левовата равностойност на 15 000 евро се изисква представяне на заверени копия на предварителни или окончателни договори с избраните доставчици или изпълнители.

(6) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., предишна ал. 5, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) В случаите по ал. 3 може с цел определяне на основателността на предложените разходи изпълнителният директор на РА със заповед да определи оценяваща комисия, която да се произнесе относно обосноваването на разходите. В състава на комисията се включват независими оценители, притежаващи знания в съответната област.

(7) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., предишна ал. 6, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Оферентите по ал. 3 в случаите, когато са местни лица, следва да са вписани в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, а оферентите - чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на

строителя съгласно Закона за камарата на строителите (ЗКС) и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 от ЗКС. Изискването за вписване в търговския регистър към Агенцията по вписванията не се отнася за НССЗ.

(8) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., предишна ал. 7, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) В случаите по ал. 3 кандидатът изпраща запитване за оферта по образец съгласно приложение № 4а. В случаите, когато кандидатът не е избрал най-ниската оферта, направеният избор се обосновава писмено.

(9) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., предишна ал. 8, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Консултациите по ал. 1, т. 5, буква "а" се състоят от разработване на бизнес план, включващ предпроектни изследвания и маркетингови стратегии, окомплектоване на пакета от документи и консултантски услуги, свързани с изпълнението, и отчитане на дейностите по проекта до изплащане на помощта.

(10) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., предишна ал. 9, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Разходите по ал. 1, т. 5 не могат да надвишават 12 % от стойността на допустимите разходи по ал. 1, т. 1 - 4.

(11) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., предишна ал. 10, изм., бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Разходите по ал. 9 не могат да надхвърлят 5% от стойността на допустимите разходи по ал. 1, т. 1 - 4.

(12) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., предишна ал. 11, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г., изм., бр. 55 от 2012 г., в сила от 20.07.2012 г.) Финансовата помощ за разходи по ал. 1, т. 5, буква "а" се предоставя в случаите, когато са извършени не по-рано от 1 януари 2007 г.

(13) (Предишна ал. 8 - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., предишна ал. 12, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Недопустими за финансово подпомагане са разходи за:

1. закупуване на оборудване, машини и съоръжения втора употреба;
2. закупуване на земя и сгради;
3. (изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) данък добавена стойност (ДДС), с изключение на невъзстановим ДДС, когато е поет действително и окончателно от кандидати, различни от лицата, освободени от данък съгласно чл. 3, ал. 5 от Закона за данък върху добавената стойност;
4. (доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) лизинг, с изключение на финансов лизинг;
5. оперативни разходи, включително разходи за поддръжка, наеми;

6. банкови такси, разходи за гаранции, изплащане и рефинансиране на лихви, застраховки;

7. принос в натура;

8. плащания в брой;

9. (нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) лихви и комисиони, печалба на лизинговата компания, разходи по лихви за рефинансиране, оперативни и застрахователни разходи по лизинговия договор, в случаите на финансов лизинг;

10. (нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) закупуване на нови машини, съоръжения и оборудване (включително и компютърен софтуер и специализирана техника) и превозни средства чрез финансов лизинг, когато не са спазени условията на ал. 2;

11. (нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) инвестиции, за които е установена функционална несамостоятелност и/или изкуствено създадени условия за получаване на помощта, с цел осъществяване на предимство в противоречие с целите на мярката;

12. (нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) които е установено нарушение на изискванията на чл. 13а, ал. 1, 2 и 3;

13. (нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) закупуване на земеделска техника и/или земеделско оборудване;

14. (нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) инвестиции в частта им, която надвишава определените референтни цени.

(14) (Предишна ал. 9 - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., предишна ал. 13, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Не се подпомагат разходи за инвестиции, които представляват обикновена подмяна.

(15) (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Списък с разходите по ал. 4, за които са определени референтни цени, се публикува на електронната страница на РА.

Глава трета

РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Раздел I

Общи изисквания към документите и реда за кандидатстване

Чл. 24. Документите за кандидатстване за одобрение за подпомагане по чл. 26, ал. 1 и документите за плащане на финансовата помощ по чл. 34, ал. 1 и чл. 35, ал. 1 трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да се представят в оригинал, нотариално заверено копие или копие, заверено от кандидата; в случай на представяне на заверени от кандидата копия на документи техните оригинали се осигуряват за преглед от служител на РА;

2. да се подават лично от кандидата или от упълномощено от него лице с нотариално заверено изрично пълномощно;

3. да се представят на български език; в случаите, когато оригиналният документ е изготвен на чужд език, той трябва да бъде придружен с превод на български език, извършен от заклет преводач, а когато документът е официален по смисъла на Гражданския процесуален кодекс - да бъде легализиран или с апостил.

Чл. 25. (1) (Доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Започването и приключването на приема на заявления за подпомагане се определят със заповед на изпълнителния директор на РА. Заповедта съдържа началния и крайния срок за приемане на заявления за подпомагане, както и бюджета на мярката за съответния период на прием. Със заповедта може да бъде определен и бюджет само за една от допустимите за подпомагане дейности.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., бр. 55 от 2012 г., в сила от 20.07.2012 г.) При взимане на решение за започване приема на заявления за подпомагане се публикува съобщение най-малко 15 календарни дни преди започването на приема на електронните страници на ПРСР и РА и на общодостъпно място в областните дирекции на фонда - отдел "Прилагане на схеми и мерки за подпомагане" (ОДФ - ПСМП) и областните дирекции "Земеделие".

(3) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) При вземане на решение за спиране на приема на заявления за подпомагане съобщението се публикува най-малко 15 календарни дни преди спирането на приема на електронните страници на ПРСР и РА и на общодостъпно място в ОДФ - ПСМП и областните дирекции "Земеделие".

Раздел II

Процедура за разглеждане на заявления за подпомагане

Чл. 26. (1) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Кандидатите за финансово подпомагане подават в областната дирекция на фонда - отдел "Прилагане на схеми и мерки за подпомагане" (ОДФ - ПСМП) на РА по място на извършване на инвестицията заявление за подпомагане по образец приложение № 5 и прилагат документите, указани в същото приложение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Областната дирекция на фонда - отдел "Прилагане на схеми и мерки за подпомагане" извършва преглед на

документите в присъствието на кандидата.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) В случай на липса или нередовност на документите по ал. 1 ОДФ - ПСМП връща документите на кандидата заедно с писмено изложение на липсите и нередовностите.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., бр. 72 от 2011 г., в сила 16.09.2011 г.) В случаите по ал. 3 ОДФ - ПСМП приема заявлението за подпомагане, при условие че липсата или нередовността се отнася за документи, издавани от други държавни и/или общински органи и институции, за които кандидатът представи писмени доказателства, че е заявено искане към държавен и/или общински орган или институция за издаване на липсващия или нередовния документ. Кандидатът подписва декларация, че е запознат с липсите и нередовностите и задължението си да представи документите най-късно в срока по чл. 27, ал. 4, като отбелязва мотивите и забележките си.

(5) Всички приети заявления за подпомагане получават уникален идентификационен номер с отбелязани дата, час и минута.

Чл. 27. (1) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., бр. 55 от 2012 г., в сила от 20.07.2012 г.) В срок от подаването на заявлението за подпомагане, но не по-късно от два месеца, а в случаите на строително-монтажни работи в срок не по-късно от три месеца от крайната дата за съответния период на прием на заявлението РА:

1. извършва административна проверка на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани със заявлението за подпомагане;

2. одобрява или отхвърля заявлението за подпомагане;

3. (нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) може чрез длъжностно лице от РА да извърши посещение на място за установяване на фактическото съответствие с представените документи, като:

а) посещението на място се извършва в присъствието на кандидата, упълномощен негов представител или служител;

б) при приключване на посещението на място служителят на РА представя протокола с резултатите от посещението за подпис на кандидата, упълномощен негов представител или служител, който има право да напише в протокола обяснения и възражения по направените констатации;

в) копие от протокола по буква "б" се предоставя на кандидата, упълномощения негов представител или служител веднага след приключване на посещението на място;

г) в случай че кандидатът, упълномощен негов представител или служител не е открит при извършване на посещението на място, РА уведомява кандидата, като му изпраща копие от протокола;

д) в срок до 10 работни дни от получаването на протокола за посещението на място кандидатът може да направи възражения и да даде обяснения по направените констатации пред изпълнителния директор на РА.

(2) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) В случай на проекти, включващи строително-монтажни работи, в срок до 30 работни дни от подаване на заявлението за подпомагане длъжностно лице от РА задължително извършва посещението на място по ал. 1, т. 3.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Решението по ал. 1, т. 2 се взема въз основа на съответствието на заявлението за подпомагане със:

1. целите, дейностите и изискванията, определени с тази наредба;
2. критериите за оценка, посочени в приложение № 6.

(4) (Предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм., бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) В случай на нередовност или липса на документи, както и при възникване на необходимост от предоставяне на допълнителни документи при непълнота и неяснота на заявените данни и посочени факти по ал. 1, т. 1 и 3, Разплащателната агенция уведомява с мотивирано писмо кандидата, който в срок до 10 работни дни от получаване на уведомяването трябва да представи изискваните му документи.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Срокът по ал. 1 може да бъде удължен в следните случаи:

1. когато е изпратено писмо за отстраняване на нередовности, той се удължава със срока за получаване на отговор;

2. със заповед на изпълнителния директор на РА, в случай че по даден проект е необходимо становище на други органи или институции, както и когато в резултат от дейностите по ал. 1 са събрани документи и/или информация, които създават съмнение за нередност;

3. (нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) за срока на работа на оценяващата комисия по чл. 23, ал. 5, който се удостоверява с акта за нейното създаване, и до датата на вземане на решение за оценка.

(6) (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) В случаите по ал. 5 РА уведомява кандидата с мотивирано писмо за удължаване на срока по ал. 1.

(7) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., предишна ал. 6, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Ако кандидатът не отстрани нередовност на документите и/или непълнота и неяснота на заявените данни и посочени факти до изтичане на срока по ал. 4, РА отказва финансиране или финансовата помощ се намалява в съответствие с неотстранените нередности.

(8) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., предишна ал. 7, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) При изричен отказ на кандидата РА прекратява процедурата по разглеждане на заявлението за подпомагане.

(9) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., предишна ал. 8, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) При отказ или прекратяване на процедурата по реда на ал. 6 или ал. 7 кандидатът може да кандидатства отново с нов проект по реда на наредбата.

Чл. 28. (1) (Предишен текст на чл. 28 - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм., бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Проектите се разглеждат от експертна комисия за осигуряване на прозрачност (ЕКОП), която се назначава от изпълнителния директор на РА. Експертната комисия за осигуряване на прозрачност изразява писмено становище пред изпълнителния директор на Разплащателната агенция.

(2) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Функциите на ЕКОП се определят в правила за работа, които се утвърждават със заповед на изпълнителния директор на РА.

(3) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Правилата за работа по ал. 2 се публикуват на електронните страници на РА и ПРСР.

(4) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Юридическите лица и организациите, чиито членове се канят за участие в ЕКОП, се определят от Управителния съвет към Управляващия орган на ПРСР.

(5) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) За всяко заседание на ЕКОП неин член не участва в заседанието при обсъждане на конкретно заявление за подпомагане, в случай че:

1. (изм. - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) има интерес по смисъла на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси от отпускането на безвъзмездна финансова помощ за кандидата, който е подал заявлението;

2. (изм. - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с кандидат, който е подал заявлението;

3. е в йерархическа зависимост от кандидат, който е подал заявлението;

4. е участвал в процеса по подготовка и разработване на заявлението.

(6) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) За всеки проект, по който е изразил становище, съответният член на ЕКОП подписва декларация за липса на всяко едно обстоятелство по ал. 5, т. 1 - 4.

Чл. 29. (1) Заявлението за подпомагане може да получи пълен или частичен отказ за

финансиране в случай на:

1. нередовност на документите или непълнота или неяснота на заявените данни и посочените факти, установени при проверките по чл. 27, ал. 1, т. 1;

2. (изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) несъответствие с условията и критериите по чл. 27, ал. 3;

3. (изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) неотстраняване на непълнотите и пропуските в срока по чл. 27, ал. 4;

4. недостатъчен бюджет по мярката;

5. (доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) одобрените разходи по проекта са на стойност под определения минимален размер съгласно чл. 8, ал. 1 или надхвърли максималния размер в случаите по чл. 9, ал. 3;

6. (нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) установяване на обстоятелствата, посочени в чл. 13а, както и непредставяне на документите по чл. 29а.

(2) В случаите на частичен отказ по ал. 1 кандидатът има право да сключи договор за отпускане на финансова помощ за одобрената част от допустимите разходи или да кандидатства отново за същата инвестиция по реда на тази наредба.

(3) В случаите на пълен отказ по ал. 1 кандидатът има право да кандидатства отново за същата инвестиция по реда на тази наредба.

Чл. 29а. (Нов - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Преди издаване на заповед за одобрение на заявлението за подпомагане РА изисква от кандидата да представи:

1. свидетелство за съдимост от кандидата - физическо лице, или представляващия кандидата едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокуриснт или търговски пълномощник, издадено не по-рано от 1 месец преди предоставянето му;

2. (отм. - ДВ, бр. 89 от 2011 г., в сила от 11.11.2011 г.);

3. (отм. - ДВ, бр. 89 от 2011 г., в сила от 11.11.2011 г.);

4. декларацията съгласно приложение № 2а към чл. 13а, ал. 4, т. 2.

Чл. 30. (1) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Когато сумата на исканата финансова помощ по предложените за разглеждане заявления за подпомагане надхвърля наличния бюджет по мярката, определен в заповедта по чл. 25, ал. 1, заявленията за подпомагане, класирани съгласно критериите за оценка по чл. 27, ал. 2, т. 2,

се одобряват в низходящ ред, до размера, определен в заповедта.

(2) За класираните по реда на ал. 1 заявления с еднакъв брой точки, за които е установен недостиг на средства, се извършва допълнително класиране по реда на приемане на заявленията за подпомагане.

Чл. 31. (1) (Доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Изпълнителният директор на РА се произнася със заповед за одобрение или отхвърляне на заявлението за подпомагане, която подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(2) В срок 15 работни дни от получаване на писмено уведомление за одобрение на проекта кандидатът следва да подпише договор за отпускане на финансовата помощ.

(3) Договорът по ал. 2 урежда правата, задълженията и отговорностите на страните, включително основанията за изискуемост на финансовата помощ.

(4) (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) При съмнения за изкуствено създадени условия в договора по ал. 2 се предвиждат извършване на допълнителни проверки и/или обезпечение в полза на РА, съответстващо на финансовата помощ, свързана с инвестицията.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) След изтичане на срока по ал. 2 кандидатът губи право на подпомагане и може да кандидатства отново за финансиране на същата дейност по реда на тази наредба.

Чл. 32. В случаите на отказ за финансиране РА писмено уведомява кандидата, като в уведомлението изрично се посочват мотивите за отказ.

Глава четвърта

ИЗПЛАЩАНЕ НА ФИНАНСОВАТА ПОМОЩ И КОНТРОЛ ВЪРХУ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИТЕ

Раздел I

Изплащане на финансовата помощ

Чл. 33. (1) Финансовата помощ се изплаща след извършване на цялата инвестиция.

(2) Допустимо е плащане и преди завършване на цялата инвестиция при спазване на изискванията по чл. 10, 11 и 12.

(3) (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Финансовата помощ не се изплаща на ползватели на помощта, за които е установено изкуствено създаване на

условия, включително функционална несамостоятелност, с оглед получаване на предимство за получаване на помощта в противоречие на целите на мярката.

Чл. 34. (1) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) При кандидатстване за авансово плащане ползвателят на помощта подава заявка за авансово плащане по образец, утвърден от изпълнителния директор на РА, в областните дирекции на фонда - отдел "Регионална разплащателна агенция - Разплащателна агенция" (ОДФ - РРА - РА) на РА по място на извършване на инвестицията и прилага документи съгласно приложение № 7.

(2) Заявка за авансово плащане се подава не по-рано от 10 работни дни от датата на сключване на договора за отпускане на финансова помощ.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Областната дирекция на фонда - отдел "Регионална разплащателна агенция - Разплащателна агенция" извършва преглед на документите в присъствието на ползвателя на помощта.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) В случай на липса или нередовност на документите по ал. 1 ОДФ - РРА - РА връща документите на ползвателя на помощта заедно с писмено изложение на липсите и нередовностите.

(5) След отстраняване на констатираните пропуски по ал. 4 ползвателят на помощта има право в рамките на срока по чл. 11, ал. 3 отново да подаде заявка за плащане.

(6) След приемане на документите за плащане ползвателят на помощта получава уникален идентификационен номер на заявката.

(7) (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) В случаите, когато РА мотивирано откаже да сключи договор за поръчителство с лице, предложено от ползвателя, РА изпраща уведомително писмо на ползвателя, който в срок до 10 работни дни от получаването му предлага друг поръчител и представя съответните документи по т. 3 от раздел I "Документи, подавани при заявка за авансово плащане" съгласно приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 или банкова гаранция.

(8) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) В срок до 25 работни дни от подаване на заявката за авансово плащане РА изплаща одобрената сума или мотивирано отказва авансовото плащане със заповед на изпълнителния директор на РА.

Чл. 35. (1) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) При кандидатстване за междинно или окончателно плащане ползвателят на помощта подава заявка за плащане по образец, утвърден от изпълнителния директор на РА, в ОДФ - РРА - РА по място на извършване на инвестицията и прилага документи съгласно приложение № 8.

(2) Заявката за окончателно плащане се подава след извършване на инвестицията, но не по-късно от един месец от изтичане на срока за извършване на инвестицията, посочен в договора за отпускане на финансова помощ.

Чл. 36. (1) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Областната дирекция на фонда - отдел "Регионална разплащателна агенция - Разплащателна агенция" извършва преглед на документите по чл. 35, ал. 1 в присъствието на ползвателя на помощта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) В случай на липса или нередовност на документите по ал. 1 ОДФ - РРА - РА връща документите на ползвателя на помощта заедно с писмено изложение на липсите и нередовностите.

(3) След отстраняване на констатираните пропуски по ал. 2 ползвателят на помощта има право в рамките на срока по чл. 35, ал. 2 отново да подаде заявка за плащане.

(4) След приемане на документите за плащане ползвателят на помощта получава уникален идентификационен номер на заявката.

Чл. 37. (1) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2012 г., в сила от 20.07.2012 г.) В срок не по-късно от два месеца, а в случаите на строително-монтажни работи в срок не по-късно от три месеца от подаване на заявката за плащане РА:

1. извършва административни проверки на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани със заявката за плащане;

2. (изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) може да извърши проверка на място за установяване на фактическото съответствие с представените документи, която включва и проверка за функционална несамостоятелност, която:

а) се извършва в присъствието на ползвателя, упълномощен негов представител или служител;

б) при приключване на проверката на място служителят на РА представя протокола с резултатите от проверката за подпис на ползвателя, упълномощен негов представител или служител, който има право да напише в протокола обяснения и възражения по направените констатации;

в) копие от протокола по буква "б" се предоставя на ползвателя, упълномощения негов представител или служител веднага след приключване на проверката на място;

г) в случай че ползвателят на помощта, упълномощен негов представител или служител не е открит при извършване на проверката на място, РА уведомява ползвателя, като му изпраща копие от протокола;

д) в срок до 10 работни дни от получаването на протокола за проверката на място ползвателят може да направи възражения и да даде обяснения по направените констатации пред изпълнителния директор на РА;

3. одобрява или мотивирано отказва със заповед на изпълнителния директор на РА изплащането на финансовата помощ след извършен анализ за установяване на фактическо

съответствие и съответствие по документи между одобрения инвестиционен проект и извършената инвестиция;

4. изплаща одобрената финансова помощ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) В случай на нередовност на документите или непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти централното управление на РА писмено уведомява ползвателя на помощта, който в срок до 15 работни дни от получаване на уведомяването може да отстрани констатираните нередовности, непълноти или неясноти чрез представяне на допълнителни и/или нови документи, включително документи извън посочените в приложение № 8.

(3) Срокът по ал. 1 може да бъде удължен в следните случаи:

1. когато е изпратено писмо за отстраняване на нередовности, той се удължава със срока за получаване на отговор;

2. със заповед на изпълнителния директор на РА, в случай че по даден проект е необходимо становище на други органи или институции, както и когато в резултат от дейностите по ал. 1 са събрани документи и/или информация, които създават съмнение за нередност;

3. (нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) когато е необходимо експертно становище от комисия за проверка на цялата или на част от инвестицията при подаване на заявка за плащане, както и за установяване на функционална несамостоятелност, той се удължава със срока на работа на комисията, който се удостоверява с акта за нейното създаване от изпълнителния директор на РА, и до датата на вземане на решение за оценка;

4. (нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) когато се провежда контролна проверка на основание на Приложение I, т. 4 от Регламент (ЕО) № 885/2006 на Комисията от 21 юни 2006 г. относно реда и начина на прилагане на Регламент (ЕО) № 1290/2005 на Съвета по отношение на акредитирането на агенциите платци и други стопански субекти, както и по отношение на клиринга на счетоводните сметки на ЕФГЗ и ЕЗФРСР (ОВ L 171, 23.06.2006 г.), той се удължава с един месец.

Чл. 38. (Изм. - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Плащанията се изчисляват въз основа на приетите за допустими и реално извършени разходи след извършване на проверките по чл. 37, ал. 1, т. 1 и 2 и при спазване на разпоредбите на чл. 30 от Регламент (ЕО) № 65/2011 на Комисията от 27 януари 2011 г. за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета по отношение на прилагането на процедури за контрол, както и кръстосано спазване по отношение на мерките за подпомагане на развитието на селските райони (ОВ L 25, 28.01.2011 г.) (Регламент (ЕО) № 65/2011) и разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 г. относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за създаване на Европейската общност по отношение на минималната помощ.

Чл. 39. (1) Разплащателната агенция може да откаже изплащането на част или

цялата помощ, когато:

1. установи нередовност на документите или непълнота или неяснота на заявените данни и посочените факти по реда на чл. 37, ал. 1, т. 1 и 2;

2. установи несъответствие с целите, дейностите и изискванията, определени с тази наредба;

3. ползвателят на помощта не отстрани непълнотите и пропуските в срока по чл. 37, ал. 2;

4. (изм. - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) приложи правилото по чл. 30 от Регламент (ЕО) № 65/2011;

5. се налага корекция във връзка с прилагане на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 г. относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за създаване на Европейската общност по отношение на минималната помощ.

(2) В случаите на отказ за изплащане на финансовата помощ ползвателят на помощта не може да подаде друга заявка за плащане за същата инвестиция.

Раздел II

Условия за изпълнението на дейностите по проекта и контрол

Чл. 40. (Доп. - ДВ, бр. 55 от 2012 г., в сила от 20.07.2012 г.) Одобреният проект се изпълнява в срок до 24 месеца, считано от датата на подписването на договора за финансово подпомагане с РА, но не по-късно от 15 юли 2015 г.

Чл. 41. (1) Ползвателят може да подаде искане за промяна на договора в РА не по-късно от два месеца преди изтичане на срока на договора. Към искането се прилагат доказателствата, необходими за преценката на основателността на искането.

(2) Не се допуска изменение и/или допълнение на договора за отпускане на финансова помощ, което:

1. засяга основната цел на дейността и/или променя предназначението на инвестицията съгласно одобрения проект;

2. води до несъответствие с целите, дейностите, изискванията и критериите за оценка, определени в тази наредба;

3. води до увеличение на стойността на договорената финансова помощ.

(3) Ползвателят на помощта може да поиска удължаване на срока по договора до

срока по чл. 40.

(4) В срок до един месец от подаването на искането за промяна РА приема или отхвърля исканата промяна.

Чл. 42. (1) Ползвателят е длъжен да води всички финансови операции, свързани с подпомаганите дейности, отделно в счетоводната си система или като използва счетоводни сметки с подходящи номера.

(2) Ползвателят е длъжен да организира подробна счетоводна отчетност, която да е достатъчна за установяване и проследяване на възстановим и невъзстановим ДДС по всеки договор (проект, дейност).

(3) Ползвателят съхранява всички документи, свързани с подпомаганите дейности, за срок 5 години след сключване на договора за отпускане на финансова помощ.

Чл. 43. (1) За срок 5 години след сключване на договора за отпускане на финансова помощ ползвателят е длъжен:

1. да използва придобитите въз основа на одобрения проект активи по предназначение;

2. да не продава, дарява, преотстъпва ползването на активите - предмет на подпомагане, под каквато и да е форма, с изключение на случаите, когато това се изисква по закон;

3. да не променя местоположението на подпомогнатите активи, които са трайно прикрепени към земята, сградите или помещенията;

4. да не променя местоположението на подпомогнатите движими активи извън територията на общината, в която се извършва инвестицията;

5. да не преустановява подпомогнатата дейност поради други причини, освен изменящите се сезонни условия за производство.

(2) Изискването по ал. 1, т. 1 и 2 не се прилага при подмяната на оборудване с изтекъл амортизационен срок. Подмяната с новото оборудване се осъществява след одобрение на РА.

(3) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2010 г., в сила от 20.07.2010 г.) Изискването на ал. 1, т. 2 да не се преотстъпва ползването на актива не се прилага за инвестиции по чл. 4, ал. 1, за които в бизнес плана е обосновано, че обичайното му предназначение е свързано с преотстъпване на ползването му на трети лица, с изключение на случаите за предоставянето му на трети лица за извършване на услуги с този актив.

(4) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2010 г., в сила от 20.07.2010 г.) Изискването на ал. 1, т. 4 да не се променя местоположението на подпомогнатите движими активи извън територията

на общината не се прилага за транспортни средства за превоз на пътници и товари, когато адресът за домуване, вписан в лиценза по чл. 7 от Закона за автомобилните превози и чл. 79, ал. 1 от Наредба № 33 от 1999 г. за обществен превоз на пътници и товари на територията на Република България (ДВ, бр. 101 от 1999 г.), е на територията на общината, в която ще се извърши инвестицията.

Чл. 44. (1) Ползвателите на помощ са длъжни да сключат и поддържат валидна застраховка на имуществото - предмет на подпомагане, срещу рисковете, посочени в договора за отпускане на финансова помощ, за срока от подаване на заявка за плащане до изтичане на срока по чл. 43, ал. 1, като са длъжни ежегодно да подновяват застрахователните полици.

(2) Договорът за застраховка се сключва с уговорка в полза на РА, както следва:

1. при тотална щета на застрахованото имущество в резултат на събитие, покрито по условията на договора за застраховка, застрахователят изплаща обезщетението на РА;

2. при частично погиване на застрахованото имущество обезщетението се изплаща на ползвателя на помощта.

(3) Със сумата на застрахователното обезщетение, когато то се изплаща на РА, се намалява размерът на задължението на ползвателя на помощта към РА.

(4) При настъпване на частична щета ползвателят е длъжен да възстанови подпомогнатия актив.

Чл. 45. (1) Ползвателят на помощта е длъжен да предоставя на РА всяка поискана информация за осъществяването на подпомаганата дейност.

(2) Контрол за изпълнение условията по договора за отпускане на финансова помощ, както и на документите, свързани с подпомаганата дейност, може да бъде извършван от представители на РА, Министерството на земеделието и храните, Сметната палата, Европейската комисия и Европейската сметна палата, Европейската служба за борба с измамите.

(3) На контрол по ал. 1 подлежат ползватели на помощ, както и техните контрагенти по подпомаганите дейности.

(4) В случаите, когато Министерството на земеделието и храните или Европейската комисия извършва оценяване или наблюдение на ПРСР, ползвателят на помощта поема задължението да осигури на упълномощените от тях лица всякакви документи и информация, които ще подпомогнат оценяването или наблюдението.

Чл. 46. (1) В случай че ползвателят на помощта не изпълнява свои нормативни или договорни задължения след изплащане на финансовата помощ, РА може да поиска връщане на вече изплатени суми заедно със законната лихва върху тях и/или да прекрати всички договори, сключени с ползвателя на помощта.

(2) В случаите по ал. 1 РА определя размера на средствата, които трябва да бъдат възстановени от ползвателя на помощта, като взема предвид вида, степента и продължителността на неизпълнението. Степента на неизпълнение по даден проект зависи от неговите последици за дейността като цяло. Продължителността на неизпълнението зависи от времето, през което траят последиците или възможността за отстраняване на тези последици по приемлив начин.

(3) Разплащателната агенция може да поиска връщане на вече платени суми заедно със законната лихва върху тях, когато:

1. (доп. - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) ползвателят на помощта е представил декларация с невярно съдържание и/или документ с невярно съдържание, неистински или преправен документ и/или изкуствено е създал условия за изпълнение на изискванията за получаване на финансова помощ, за да извлече облага в противоречие с целите на тази наредба;

2. ползвателят на помощта е получил допълнителна публична финансова помощ за дейностите, финансирани по реда на тази наредба;

3. ползвателят на помощта е променил предмета на подпомаганата дейност;

4. ползвателят на помощта не използва придобитите на основа на одобрения проект активи по предназначение.

(4) (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) В случаите, когато РА установи до извършване на окончателно плащане обстоятелства по чл. 13а, ползвателят на помощта дължи връщане на изплатените авансови и/или междинни плащания заедно със законните лихви върху тях.

(5) (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) В случаите, когато РА установи, че обстоятелства по чл. 13а са съществували към датата на извършване на окончателно плащане по проект, ползвателят на помощта дължи връщане на изплатените плащания по проекта заедно със законните лихви върху тях.

Чл. 47. (1) В случаите на неизпълнение на задълженията по чл. 42, 44 или 50 РА писмено предупреждава ползвателя за констатираното неизпълнение и санкциите, които се налагат за този случай.

(2) Ползвателят на помощта може да отстрани нередовностите по ал. 1 в едномесечен срок. В случай на отстраняване на нередовностите в срок ползвателят не се санкционира.

(3) В случай на неизпълнение на задълженията в срока по ал. 2 ползвателят дължи връщане на получената помощ заедно със законната лихва върху нея.

Чл. 48. (1) Страните по договора не отговарят за неизпълнение на задълженията, в случай че неизпълнението се дължи на форсмажорни обстоятелства по смисъла на § 1, т.

27 и при спазване на условията по този член.

(2) Ползвателят на помощта или упълномощено от него лице е длъжен писмено да уведоми РА за възникването на форсмажорни обстоятелства и да приложи достатъчно доказателства във връзка с това в срок до 10 работни дни от датата, на която ползвателят на помощта или упълномощеното лице е в състояние да го направи.

Глава пета

ОСИГУРЯВАНЕ НА ПУБЛИЧНОСТ

Чл. 49. (1) (Изм. - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) С цел осигуряване на публичност и прозрачност най-малко веднъж на три месеца РА публикува на електронната си страница следната информация за всеки одобрен проект на ползватели на помощта - юридически лица, по мярка "Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия" от ПРСР 2007 - 2013 г.:

1. пълното регистрирано юридическо наименование на ползвателя на помощта;
2. вид на подпомаганите дейности;
3. общ размер на одобрената финансова помощ по проекта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) С цел осигуряване на публичност и прозрачност до 30 април всяка година за предходната финансова година РА публикува на електронната си страница следната информация за всеки проект на ползвател на помощта - юридическо лице, по който е извършено плащане по мярка "Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия":

1. пълното регистрирано юридическо наименование на ползвателя на помощта - юридическо лице;
2. общината, в която ползвателят на помощта е регистриран, и пощенския код, когато е наличен, или част от него за обозначаване на общината;
3. общата сума на публично финансиране, получена от ползвателя на помощта за съответната финансова година, която включва както вноски на Общността, така и национални вноски;
4. вид на подпомаганите дейности;
5. информация за сбора от сумите, изплатени за предходната година от Европейския фонд за гарантиране на земеделieto и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони за всеки ползвател на финансова помощ;
6. валутата, в която тези суми са били получени.

(3) Данните на ползвателя на помощта се публикуват в съответствие с Регламент (ЕО) № 1290/2005 на Съвета от 21 юни 2005 г. относно финансирането на Общата селскостопанска политика (ОВ, L 209, 11.8.2005 г., и Българско специално издание: глава 03, том 80) (Регламент (ЕО) № 1290/2005) и Регламент (ЕО) № 259/2008 на Комисията от 18 март 2008 г. за установяване на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1290/2005 относно публикуването на информация за получателите на средства от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ, L 76, 19.03.2008 г.) (Регламент (ЕО) № 259/2008) и могат да бъдат обработени от органите за финансов контрол и от следствените органи на общностите и на държавите членки с цел защита на финансовите интереси на общностите.

Чл. 50. (1) Ползвателят на помощта се задължава след извършване на окончателно плащане по проект по реда на тази наредба за срок 5 години от сключване на договора за отпускане на финансова помощ да постави и поддържа на видно място табела с информация за подпомагане на дейността му от ЕЗФРСР, когато е одобрен за финансова помощ с обща стойност на проекта над левовата равностойност на 50 000 евро - на мястото/местата, където се извършва инвестицията.

(2) Ползвателят на помощта се задължава след извършване на окончателно плащане по проект по реда на тази наредба за срок 5 години от сключване на договора за отпускане на финансова помощ да постави и поддържа на видно място билборд с информация за подпомагане на дейността му от ЕЗФРСР, когато е одобрен за финансова помощ за извършване на инвестиции в областта на инфраструктурата, с обща стойност на проекта над левовата равностойност на 500 000 евро - на мястото/ местата, където се извършва инвестицията.

(3) Табелата или билбордът по ал. 1 и 2 съдържа описание на проекта/дейността, която се подпомага, знамето на Европейския съюз с пояснение за неговата роля, националното знаме на Република България, както и думите: "Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони".

(4) Информацията по ал. 3 заема не по-малко от 25 % от табелата или билборда.

(5) Знамето на Европейския съюз се изобразява върху табела с правоъгълна форма, на син или бял фон с 12 златни или черни звезди, чиито върхове не се докосват, и образуващи кръг съгласно приложение № 9.

(6) Техническите изисквания към информацията във връзка с оповестяване на подпомагането на дейността от ЕЗФРСР се определят съгласно Приложение VI към чл. 58, ал. 3 от Регламент (ЕО) № 1974/2006 на Комисията от 15 декември 2006 г. за определянето на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ, L 368, 23.12.2006 г., и Българско специално издание: глава 03, том 80) (Регламент (ЕО) № 1974/2006).

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Авансово плащане" е плащане по смисъла на чл. 56 на Регламент (ЕО) № 1974/2006 г.

2. (Изм. - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) "Административни проверки" са проверки съгласно условията и разпоредбите по чл. 24 от Регламент (ЕО) № 65/2011.

3. "Дейност" е механизъм по ПРСР, който се осъществява от един или повече ползватели, предвид постигането на поставените цели в ПРСР.

4. "Едно помещение за настаняване" е помещение с до две стаи за настаняване с общ вход и общ санитарен възел.

5. "Земеделски продукти" са продуктите:

а) включени в Приложение I по чл. 32 от Договора за създаване на Европейската общност, с изключение на онези продукти, обхванати от Регламент на Съвета (ЕС) № 104/2000 от 17 декември 1999 г. относно съвместното организиране на пазара на рибни и аквакултурни продукти;

б) попадащи под шифър 4502, 4503 и 4504 от Комбинираната номенклатура (изделия от корк);

в) имитиращи или заместващи мляко и млечни произведения, съгласно чл. 3, параграф 2 от Регламент на Съвета № 1897/87.

6. "Икономическа жизнеспособност" е генериране на доходи от дейността, гарантиращи устойчивост на предприятието за периода на бизнес плана.

7. "Интегриран селски туризъм" е използване на природните, човешките, културно-историческите ресурси с цел реализиране на туристическа дейност (продукт и/или услуга) в селските райони.

8. "Междинно плащане" е плащане за обособена част от одобрената за финансова помощ инвестиция.

9. "Минимална помощ" е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, както е дефинирана в Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията относно прилагането на чл. 87 и 88 от Договора за създаване на Европейската общност относно минималната помощ.

10. "Мярка" е съвкупност от дейности, способстващи за прилагане на приоритетите

на Програмата за развитие на селските райони.

11. (Изм. - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) "Независими оферти" са оферти, подадени от лица, които не се намират в следната свързаност помежду си или спрямо кандидата:

а) лица, едното от които участва в управлението на дружеството на другото;

б) съдружници;

в) лица, които съвместно контролират пряко трето лице;

г) лица, които участват пряко в управлението или капитала на друго лице, поради което между тях могат да се уговарят условия, различни от обичайните;

д) едното лице притежава повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на другото лице;

е) лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице - физическо или юридическо;

ж) лицата, едното от които е търговски представител на другото.

12. "Неземеделски дейности" са дейности, които не включват производство, преработка и съхранение на земеделски продукти.

13. "Нередност" е всяко нарушение на общностното право в резултат от действие или бездействие на икономически оператор, което е имало или би имало за резултат ощетяване на общия бюджет на Европейските общности или на бюджетите, управлявани от тях, чрез намаляване или загуба на приходи в резултат на собствени ресурси, събирани от името на ЕО или посредством извършване на неоправдан разход.

14. "Оперативни разходи" са административните разходи и разходите, свързани с поддръжка и експлоатация на активите.

15. "Ползвател" е лице, на което е одобрена и/или изплатена финансова помощ по Програмата за развитие на селските райони.

16. "Преработка на земеделска продукция" е всяка една операция върху земеделски продукт, от която се получава също земеделски продукт.

17. "Принос в натура" се състои в предоставяне на земя или недвижим имот, оборудване или суровини, проучване или професионална работа или неплатен доброволен труд, за които не са правени плащания, подкрепени от фактура или друг еквивалентен на фактура платежен документ.

18. (Изм. - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) "Проверка на място" е

проверка по смисъла на Регламент (ЕО) № 65/2011.

19. "Проект" е заявление за подпомагане, заедно с всички изискуеми документи, както и съвкупността от материални и нематериални активи и свързаните с тях разходи, заявени от кандидата и допустими за финансиране по ПРСР.

20. "Производство на синтетични влакна" е:

а) изтегляне/изпридане на всякакви основни типове влакна и прежди на база полиестер, полиамид, полиакрил или полипропилен, независимо от крайното им приложение, или

б) полимеризация (включително поликондензация), когато тя е в общ процес (интегрирана) с изтеглянето от гледна точка на използваните машини, или

в) всеки помощен процес, свързан с инсталиране на мощности за производство по буква "а" и "б".

21. "Разходи за инвестиции за обикновена подмяна" са разходи за замяна на активи, които не водят до подобряване на цялостната дейност на кандидата.

22. "Рефинансиране на лихви" е възстановяване на извършените разходи за лихви по заеми.

23. "Сухопътен транспорт" е предоставяне на услуги за превоз на хора с автомобилен транспорт.

24. "Територия на населеното място" е селищната територия, определена от строителните му граници, и извънселищната територия, определена от границите на землището.

25. "Уникален идентификационен номер" е регистрационен номер, който се издава на кандидата от служител в РА след положително становище от извършен преглед на документите към заявлението за подпомагане или кандидатът е подписал декларацията по чл. 26, ал. 4.

26. "Устойчива заетост" е запазване на съществуващите работни места и/или създаване на нови в предприятието за периода на бизнес плана.

27. "Форсмажорни обстоятелства" са:

а) смърт на ползвателя на помощта;

б) продължителна професионална нетрудоспособност на ползвателя на помощта;

в) експроприация на голяма част от стопанството, ако това не е могло да бъде предвидено в деня, в който е подписан договорът за отпускане на финансова помощ;

г) тежко природно бедствие, въздействало сериозно върху земята в имота;

д) разрушаване на животновъдните постройки в имота в резултат на инцидент;

е) епизоотично заболяване, засегнало изцяло или частично животните на земеделския производител.

28. "Частичен отказ за финансиране" е отказът да се финансират част от заявените разходи на кандидата, които са включени в проект, одобрен за подпомагане по ПРСР. Основанията за отказ са регламентирани в тази наредба, както и в цялото българско и европейско законодателство, уреждащо правилата за прилагане на ПРСР в Република България.

29. (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) "Обособена част от инвестицията" е завършен етап на изпълнение на инвестицията, който е обособен и е доведен до самостоятелна степен на завършеност.

30. (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм., бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) "Изкуствено създадени условия" е всяко установено условие по смисъла на чл. 4, т. 8 от Регламент (ЕО) № 65/2011.

31. (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм., бр. 45 от 2010 г., в сила от 15.06.2010 г.) "Функционална несамостоятелност" е изкуствено разделяне на производствените и технологичните процеси в различни проекти или установяване ползване на обща инфраструктура, финансирана от ПРСР, с цел осъществяване на предимство в противоречие с целите на мярката по ПРСР.

32. (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) "Независими оценители" са лица, които притежават правоспособност да изготвят и подписват оценка на обекти, подлежащи на оценяване.

33. (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) "Финансови услуги" са всички услуги по извършване на дейностите по чл. 2, ал. 1 и ал. 2 от Закона за кредитните институции; застрахователни, презастрахователни или свързани със застраховането услуги; публично предлагане на ценни книжа и търговия с ценни книжа; всички форми на управление на парични средства или имуществва по занятие; всички форми на управление на колективни инвестиции, управление на осигурителни дружества и фондове.

34. (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) "Развъждане на животни" е отглеждането и възпроизводството на животни, производството и предлагането на пазара на живи животни и животински продукти.

35. (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) "Референтни цени" са цени, ползвани от РА за сравнение при определяне основателността на разхода за различни инвестиции.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се издава на основание § 35, ал. 3 от Закона за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители (обн., ДВ, бр. 18 от 2006 г.; изм., бр. 96 от 2006 г., бр. 16 от 2008 г.).

§ 3. Началната дата на първия прием на заявления за подпомагане за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по реда на тази наредба се обявява със заповед на министъра на земеделието и храните.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Наредбата за изменение и допълнение на

Наредба № 29 от 2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г.

(ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., доп., бр. 55 от 2010 г., в сила от 20.07.2010 г.)

§ 28. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

§ 29. Съгласно чл. 1, § 9 от Регламент (ЕО) № 363/2009 на комисията от 4 май 2009 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1974/2006 за определянето на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) за проекти, одобрени със заповед на изпълнителния директор на РА, издадена след 3 август 2009 г. и преди 31 декември 2010 г., размерът на авансовото плащане е до 50 на сто от стойността на одобрената финансова помощ по проекта.

§ 30. Съгласно чл. 71, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 277, 21.10.2005 г., и Българско специално издание: глава 03, том 66), финансовата помощ за проекти за производство и продажба на енергия от възобновяеми енергийни източници по чл. 6, ал. 2, подадени преди 3 август 2009 г., е в размер на 70 на сто от одобрените разходи, но не повече от левовата равностойност на 200 000 евро.

§ 31. (Доп. - ДВ, бр. 55 от 2010 г., в сила от 20.07.2010 г.) За подадените заявления за подпомагане преди влизане в сила на тази наредба не се прилага § 3 по отношение на чл. 7, ал. 3, § 7, § 10, т. 3 и т. 5 по отношение на ал. 6 в частта ѝ за изискването оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите (ЗКС) и да могат да извършват строещи и/или отделни видове строителни и

монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 ЗКС.

§ 32. Съгласно чл. 5, т. 3 от Регламент (ЕО) № 1975/2006 на Комисията от 7 декември 2006 г. относно определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета по отношение на прилагането на процедури за контрол, както и кръстосано спазване по отношение на мерките за подпомагане на развитието на селските райони (ОВ, L 368 от 23.12.2006), § 3 по отношение на чл. 7, ал. 2 се прилага за всички заявления за подпомагане, подадени след 29 август 2008 г., за които няма сключени договори за подпомагане.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Наредбата за изменение и допълнение на

Наредба № 29 от 2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г.

(ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г., попр., бр. 76 от 2011 г., изм., бр. 89 от 2011 г., в сила от 11.11.2011 г., бр. 99 от 2011 г., в сила от 16.12.2011 г.)

.....

§ 26. Съгласно чл. 2 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 679/2011 на Комисията от 14 юли 2011 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1974/2006 г. за определянето на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) § 3, т. 1 от настоящата наредба се прилага за заявления, одобрени със заповед на изпълнителния директор на РА, издадена след 31 декември 2010 г.

§ 27. (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2011 г., в сила от 11.11.2011 г., бр. 99 от 2011 г., в сила от 16.12.2011 г.) В срок до 30 декември 2011 г. ползвателите на помощта с подадени и/или платени заявки за авансово плащане могат да подадат коригираща заявка за авансово плащане в размера съгласно § 3, т. 1 от тази наредба. Към нея се прилагат документите по т. 3 от приложение № 7 към чл. 34, ал. 1.

§ 28. (Попр. - ДВ, бр. 76 от 2011 г.) В случаите по § 27, когато първата заявка за авансово плащане е подадена преди повече от 6 месеца от подаването на коригираща заявка за авансово плащане, ползвателят на помощта прилага и документите съгласно приложение № 7 към чл. 34, ал. 1.

§ 29. (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2011 г., в сила от 11.11.2011 г., бр. 99 от 2011 г., в сила от 16.12.2011 г.) За проектите със сключени договори след 31 декември 2010 г., за които не е подадена заявка за авансово плащане до влизането в сила на тази наредба, срокът по чл. 11, ал. 3 се удължава до 30 декември 2011 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Наредбата за изменение и

допълнение на Наредба № 29 от 2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятията" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г.

(ДВ, бр. 55 от 2012 г., в сила от 20.07.2012 г.)

.....

§ 9. За подадените заявления за подпомагане преди влизане в сила на тази наредба не се прилага § 2.

§ 10. За проектите със сключени договори през 2011 г. и до 16 май 2012 г., по които не е заявено авансово плащане, срокът по чл. 11, ал. 3 е до 15 ноември 2012 г.

Приложение №

1

към чл. 4, ал. 2, т.

1

Списък на земеделските продукти, за производството и преработката на които не се предоставя финансова помощ

1. Живи животни, с изключение закупуване на коне за неземеделска дейност.
2. Месо, месни продукти и карантия.
3. Мляко и млечни продукти, включително продукти, наподобяващи/заместващи мляко и млечни продукти.
4. Яйца от птици.
5. Натурален пчелен мед, включително продукти, наподобяващи/заместващи пчелен мед и пчелни продукти.
6. Черва, мекхури и стомаси на животни, цели или части от тях.
7. Животински продукти, неуточнени или невключени другаде; мъртви животни, неподходящи за човешка консумация.
8. Живи дървета и други растения; луковици, корени и други подобни; откъснати цветя и декоративна украса.
9. Зеленчуци за ядене, някои корени и грудки; гъби.
10. Плодове и ядки за ядене; кори от пъпеши или цитрусови плодове.
11. Кафе, чай и подправки; мате.
12. Зърнени и мелничарски продукти; глутен; инулин; малц и нишестени продукти, с изключение на хляб, тестени и сладкарски изделия.
13. Маслодайни семена и маслодайни плодове; различни видове зърнени храни, семена и плодове; индустриални и медицински растения.
14. Готови храни за селскостопански животни (слама и фураж).
15. Пектин.
16. Сланина и друга топена свинска мас; мас от домашни птици.
17. Нетопена мас от волове, овце или кози; лой, произведена от тези мазнини.
18. Стеарин от сланина, маслен стеарин и стеарин от лой; масло от сланина, от мазнина и лой, неемулгирано или смесено, или приготвено.
19. Мазнини и масло от риба и морски бозайници, рафинирано и нерафинирано.

- или
пречистени.
20. Готови зеленчукови масла, течни или твърди, сурови, рафинирани
или
рафинирани
21. Животински или растителни мазнини и масла, хидрирани,
или не, но необработвани повече; включително зехтин.
22. Маргарин, заместители на сланина и други приготвени мазнини за
ядене.
23. Отпадъчни продукти, получени от обработката на мазнини или на
животински или растителен восък.
24. Изделия от месо, риба, ракообразни или мекотели.
25. Цвеклова захар и захар от захарна тръстика, на кристали; с
изключение на захарни изделия.
26. Други видове захар; захарен сироп, изкуствен мед (смесен или
не с
естествен); карамел.
27. Меласи, обезцветени или не.
28. Какаови зърна, цели или начупени, сурови или печени.
29. Какаови шушулки, обвивки, люспи и остатъци.
30. Изделия от зеленчуци, плодове или други части от растения.
31. Гроздова мъст, в процес на ферментация или в процес на
задържане на
ферментация по друг начин, освен чрез прибавяне на алкохол.
32. Вино от прясно грозде; гроздова мъст, чиято ферментация е в
процес
на задържане чрез прибавяне на алкохол.
33. Оцет.
34. Други ферментирани напитки (като например сайдер, сок от круши
и
медовина), с изключение на боза.
35. Остатъци и отпадъчни продукти на хранително-вкусовата
промишленост;
приготвен фураж за животни.
36. Непреработен тютюн; отпадъци от тютюн.
37. Естествен корк, необработен, натрошен, гранулиран или смлян;
отпадъчен корк.
38. Лен, суров или обработен, но без преден; ленени кълчища и
остатъци
(включително накъсани или нарязани на парцали).
39. Естествен коноп (*Cannabis sativa*), суров или обработен, но не
преден; кълчища и остатъци от естествен коноп (с изключение на накъсан или
нарязан на парцали).
40. Технически и медицински култури, включително маслодайна роза и
билки.

Приложение №

2

към чл. 13, ал. 1, т. 2

Списък на общините, намиращи се в селските райони на Република България

Област	Общини
Благоевград	Банско, Белица, Гоце Делчев, Гърмен, Кресна, Петрич,

	Разлог, Сандански, Сатовча, Симитли, Струмяни, Хаджидимово, Якоруда
Бургас	Айтос, Камено, Карнобат, Малко Търново, Несебър, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе, Царево
Варна	Аврен, Аксаково, Белослав, Бяла, Ветрино, Вълчи дол, Девня, Долни Чифлик, Дългопол, Провадия, Суворово
Велико Търново	Елена, Златарица, Лясковец, Павликени, Полски Тръмбеш, Стражица, Сухиндол
Видин	Белоградчик, Бойница, Брегово, Грамада, Димово, Кула, Макреш, Ново село, Ружинци, Чупрене
Враца	Борован, Бяла Слатина, Козлодуй, Криводол, Мездра, Мизия, Оряхово, Роман, Хайредин
Габрово	Дряново, Севлиево, Трявна
Добрич	Балчик, Генерал Тошево, Добрич-селска, Каварна, Крушари, Тервел, Шабла
Кърджали	Ардино, Джебел, Кирково, Крумовград, Момчилград, Черноочене
Кюстендил	Бобов дол, Бобошево, Кочериново, Невестино, Рила, Сапарева баня, Трекляно
Ловеч	Априлци, Летница, Луковит, Тетевен, Троян, Угърчин, Ябланица
Монтана	Берковица, Бойчиновци, Брусарци, Вълчедръм, Вършец, Георги Дамяново, Лом, Медковец, Чипровци, Якимово
Пазарджик	Батак, Белово, Брацигово, Велинград, Лесичево, Панагюрище, Пещера, Ракитово, Септември, Стрелча
Перник	Брезник, Земен, Ковачевци, Радомир, Трън
Плевен	Белене, Гулянци, Долна Митрополия, Долни Дъбник, Искър, Кнежа, Левски, Никопол, Пордим, Червен бряг
Пловдив	Брезово, Калояново, Карлово, Кричим, Куклен, Лъки, Марица, Перушица, Първомай, Раковски, Родопи, Садово,

Сопот, Стамболийски, Съединение, Хисаря

Разград	Завет, Исперих, Кубрат, Лозница, Самуил, Цар Калоян
Русе	Борово, Бяла, Ветово, Две могили, Иваново, Сливо поле, Ценово
Силистра	Алфатар, Главиница, Дулово, Кайнарджа, Ситово, Тутракан
Сливен	Котел, Нова Загора, Твърдица
Смолян	Баните, Борино, Девин, Доспат, Златоград, Мадан, Неделино, Рудозем, Чепеларе
София-област	Антон, Божурище, Ботевград, Годеч, Горна Малина, Долна баня, Драгоман, Елин Пелин, Етрополе, Златица, Ихтиман, Копривщица, Костенец, Костинброд, Мирково, Пирдоп, Правец, Самоков, Своге, Сливница, Чавдар, Челопеч
Стара Загора	Братя Даскалови, Гурково, Гълъбово, Мъглиж, Николаево, Опан, Павел баня, Раднево, Чирпан
Търговище	Антоново, Омуртаг, Опака, Попово
Хасково	Ивайловград, Любимец, Маджарово, Минерални бани, Свиленград, Симеоновград, Стамболово, Тополовград, Харманли
Шумен	Велики Преслав, Венец, Върбица, Каолиново, Каспичан, Никола Козлево, Нови пазар, Смядово, Хитрино
Ямбол	Болярово, Елхово, Стралджа, Тунджа

Приложение № 2а

2

към чл. 13а, ал. 4, т. 1 и

(Ново - ДВ, бр. 72 от 2011 г.,
в сила от 16.09.2011 г.)

Забележки:

1. Кандидатът номерира страниците, подписва собственоръчно и подпечатва всяка страница от бизнес плана (за физически лица подпечатването не е задължително).

2. В приложенияте в бизнес плана таблици могат да се добавят допълнителни редове и колони в зависимост от срока, за който е изготвен бизнес плана и спецификата на дейността, за която се кандидатства.

I. Въведение

1. Кратко описание на проекта.

2. Очакван резултат след завършване на проекта.

2.1. Устойчива заетост за периода на бизнес плана.

II. Описание на кандидата и осъществяваната от него дейност

1. Кратка информация за дейността на кандидата, вкл. стойност на дълготрайните материални активи съгласно данните от последния счетоводен баланс

2. Правен статут.

3. Организация, структура и управление, вкл. постоянно зает персонал.

4. Предпроектно проучване.

4.1. Конкуренция.

• Брой на конкурентите, произвеждащи такава продукция (предлагащи такива услуги). Източници, на които се базира информацията на кандидата;

• Основни местни конкуренти;

• Преимущества на кандидата пред конкурентите. Предимства на предлаганите продукти/ услуги;

• Сравнение с цените на конкурентите. Източници, на които се базира информацията на кандидата;

• Начини за повишаване на конкурентноспособността.

4.2. Пазарна среда.

• Пазар и размер на пазарния дял, който заема кандидатът. Източници, на които се базира тази информация.

• Пазарен сектор, в който кандидатът развива дейността си. Как очаквате да се развие пазарът в бъдеще и под влияние на кои фактори:

- Увеличаване на конкуренцията на местно ниво
- Промени в потребителското търсене
- Чуждестранна конкуренция

4.3. Друго проучване необходимо за осъществяване на дейността (напр. местен пазар на труда, заетост, квалификация и т.н.).

5. Разработки (когато се предвиждат такива).

5.1. Маркетингова стратегия.

5.2. Системи за управление.

5.3. Рекламни и информационни материали.

III. Обект, източници за финансиране и етапи при реализация на проекта. Доставчици и клиенти

1. Обект и източници за финансиране на проекта.

Таблица 1. Предмет на инвестицията, с която се кандидатства за подпомагане по проекта

(лева)

Идентификационна таблица	К-во	Мярка	Единична цена	Стойност*	Включително		
					Собствени средства (%)	Кредит (%)	Други (%)
Вид на разхода, услуги	В	Г	Д	Е	Ж	З	И
Общо							

Посочва се валутният курс, използван за изчисление стойността на инвестицията.

Таблица 1а. Инвестиционни разходи, за които не се кандидатства за подпомагане по

проекта

(лева)

Вид на инвестиция	К-во	Мярка	Единична цена	Стойност*	Включително		
					Собствени средства (%)	Кредит (%)	Други (%)
Вид на инвестиция	В	Г	Д	Е	Ж	З	И

Общо

Посочва се валутният курс, използван за изчисление стойността на инвестицията.

2. Етапи при изпълнение на инвестиционния проект

Таблица А. Етапи при изпълнение на инвестиционния проект

(лева)

Дейност/активи	Дата на реализация/придобиване	Дата на въвеждане в експлоатация	Стойност
А	Б	В	Г

Общо

3. Етапи за реализация на проекта при изплащане на части от инвестицията

Таблица Б. Етапи за реализация на проекта при изплащане на части от инвестицията

(лева)

Дейности/активи	Начална дата/дата на придобиване	Крайна дата/дата на въвеждане в експлоатация	Стойност
-----------------	----------------------------------	--	----------

А	Б	В	Г
---	---	---	---

Общо

4. Описание на настоящото състояние на обекта (инвестицията), в случай че към момента на кандидатстване вече има завършен(и) етап(и) на инвестиционния проект.

Таблица В.

(лева)

Дейности	Вложени средства	Източник
----------	------------------	----------

А	Б	В
---	---	---

5. Доставчици

Таблица Г. Настоящи доставчици

(лева)

Доставчици	Вид на доставките	% от доставките	Неплатени задължения	Падеж
------------	-------------------	-----------------	----------------------	-------

А	Б	В	Г	Д
---	---	---	---	---

Общо

Таблица Д. Бъдещи доставчици

Доставчици	Вид на доставките	% от доставките	Условия на плащане
А	Б	В	Г

6. Клиенти.

Таблица Е. Настоящи клиенти

(лева)

Клиенти	Вид на продукцията/усл угите	% на продажби	Годишни продажби	Условия на плащане	Падеж
А	Б	В	Г	Д	Е

Таблица Ж. Бъдещи клиенти

(лева)

Клиенти	Вид на продукцията/ услугите	% на продажби	Годишни продажби	Условия на плащане
А	Б	В	Г	Д

Таблица З. Продукция за износ

(лева)

Клиенти	Вид на продукцията/услу гите	% на продажби	Годишни продажби (в лева)	Условия на плащане
А	Б	В	Г	Д
Настоящи				
Бъдещи				

IV. Финансово-икономически статус – приходи и разходи

1. Приходи

1.1. Приходи от дейността.

Таблица 2. Производствена и търговска програма

(лева)

е*	Мярка	Количество/средногодишна натовареност	Производство/услуги			Средна цена за единица продукция/услуги	
			за износ	за местния пазар	за собствено потребление	за износ**	за местния пазар
	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З
Предходна година/последен отчетен период							

Общо

I-ва година

Общо

II-ра година

Общо

III-та година

Общо

* В колона А се посочват видовете продукти/услуги, които кандидатът произвежда/предоставя, които са пряко свързани с инвестицията, за която кандидатства. В случай, че дадена продукция/услуга на кандидата е свързана косвено с дейността, в която се инвестира, тя се описва в колона „Други приходи“.

**Посочва се валутният курс, на база на който е калкулирана продукцията за износ.

Табл. 2А. Средногодишна натовареност

Зид на продукцията/услугите	Предходна година/последен отчетен период		I година		II година		
	Мярка	количество/среднодневна натовареност	брой дни годишна натовареност	количество/среднодневна натовареност	брой дни годишна натовареност	количество/среднодневна натовареност	брой дни годишна натовареност
А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	И

о (мярка):

Забележка. Таблицата показва начина, по който е направен анализът за количеството средногодишна натовареност

в таблица 2

Табл. 2Б. Производствен капацитет

Вид на активността/услуги те	Предходна година/последен отчетен период	I година		II година
	Годишен производствен капацитет на предприятието (мярка)	Годишен производствен капацитет на предприятието (мярка)	Годишен производствен капацитет на предприятието (мярка)	Годишен производствен капацитет на предприятието (мярка)
A	B	B	B	Г

о продукция
(мярка):

1.2. Други приходи

Таблица 3. Други приходи

(лева)

Други приходи (вид)	Предходна година/последен отчетен период	I година			II година	III година
		B	B	B	Г	Д
A	B	B	B	B	Г	Д

Общо

2. Разходи

2.1. Разходи за дейността

Таблица 4. Разходи за суровини, материали и външни услуги

(лева)

Вид на разходите	Предходна година/последен отчетен период				
	А	Б	В	Г	Д
Общо					

Таблица 5. Разходи за заплати и социални осигуровки

(лева)

Вид на персонала	Брой на заетите лица	Месечно възнаграждение	Общо заплати за година	Социални осигуровки*	Общо за година
Предходна година/последен отчетен период					
Управленски					
Административен					
Производителен					
					Общо
I година					
Управленски					

Административен

Производствен

Общо

II година

Управленски

Административен

Производствен

Общо

*Социалните осигуровки, които са за сметка на работодателя.

Таблица 6. Разходи за амортизация (амортизационен план)

(лева)

Амортизационна квота:

Дата на придобиване	Цена на придобиване	Период на експлоатация	Амортизационна норма	предходна година/последен отчетен период	I година	II година
Б	В	Г	Д	Е	Ж	З

Общо

2.2. Финансови разходи

2.2.1. Погасителен план на привлечените средства за реализация на проекта

Таблица 7. Погасителен план на привлечените средства за реализация на проекта

(лева)

Година	Остатъчна сума в началото на годината	Лихви	Главница	Остатъчна сума в края на годината
А	Б	В	Г	Д
200.				
200.				
200.				

Таблица 8. Разходи за лихви

(лева)

Вид на кредита	Предходна година/последен отчетен период	I година	II година	III година
А	Б	В	Г	Д
Общо				

2.3. Други разходи

Таблица 9. Други разходи

(лева)

Други разходи	Предходна	I година	II година	III година
---------------	-----------	----------	-----------	------------

година/последен отчетен
период

А Б В Г Д

Общо

2.4. Себестойност

Таблица И. Себестойност на единица продукция/услуга

(лева)

Вид на продукта/услугата	Видове ресурси, необходими за производство единица продукт/услуга	К-во за единица продукция /услуга	Мярка	Единична цена	Стойност на разходите за единица продукция по вид
А	Б	В	Г	Д	Е

Общо

Общо

V. Прогноза за нетните парични потоци на проекта и другите дейности, осъществявани от кандидата.

1. Прогноза за нетните парични потоци на проекта.

Таблица 10. Прогноза за нетните парични потоци на проекта

(лева)

Индекс	Предходна година/последен отчетен период				I година	II година	III година	IV година
	A	Б	В	Г				
I. Приходи:								
1. Приходи от продажби								
2. Други приходи								
Общо приходи (1 + 2)								
II. Разходи								
A. Разходи за дейността:								
3. Разходи за суровини, материали и външни услуги								
4. Разходи за амортизация								
5. Разходи за заплати и социални осигуровки								
6. Други разходи								
B. Финансови разходи:								
7. Разходи за лихви								
Общо разходи (3+4+5+6+7)								
III. Печалба преди облагане (I - II)								
IV. Данъци и такси								
V. Печалба след облагане (III – IV)								
VI. Главници по кредити								
VII. Финансиране по ПРСР 2007 - 2013								

VIII. Нетен паричен поток (V + 4 + VII)

2. (Доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Прогноза за нетните парични потоци на другите дейности на кандидата

В таблица 10а "Прогноза на нетните парични потоци на другите дейности на кандидата" не е задължително попълването на ред VI "Главници по кредита"

Таблица 10а. Прогноза за нетните парични потоци на другите дейности на кандидата

(лева)

Индекс	Предходна година/последен и отчетен период	I година	II година	III година	IV година
A	Б	В	Г	Д	Е
I. Приходи:					
1. Приходи от продажби					
2. Други приходи					
Общо приходи (1 + 2)					
II. Разходи:					
A. Разходи за дейността:					
3. Разходи за суровини, материали и външни услуги					
4. Разходи за амортизация					
5. Разходи за заплати и социални взносове					
6. Други разходи					

Б. Финансови разходи:

7. Разходи за лихви

Общо разходи (3 + 4 + 5 + 6 + 7)

III. Печалба преди облагане (I - II)

IV. Данъци и такси

V. Печалба след облагане (III – IV)

VI. Главници по кредити

VII. Нетен паричен поток (V + 4)

Инструкция за попълване на бизнес плана

Заглавна страница:

Записват се името на проекта (инвестицията, за която се кандидатства),

кандидатът и сумата на инвестицията.

Кандидатът декларира достоверността на данните, попълнени в бизнес плана, като се подписва.

I. Въведение

1. Кратко описание на проекта. Кандидатът прави кратко описание на проекта, като посочва:

- Сектори, подсектори, раздели, групи или дейности
- Цели
- Необходима инвестиция
- Срок за изпълнение

Необходимо е да се посочи периодът от годината, в който се предвижда

да се реализира инвестицията

2. Очакван резултат след завършване на проекта. Кандидатът описва резултатите, които очаква да постигне след завършване на проекта:

- Предвиждан ръст
- Подобряване качеството на продукцията/услугата
- Въздействие върху околната среда и др.

2.1. Устойчива заетост за периода на бизнес плана. Кандидатът описва съществуващите и новосъздадените работни места, като от тези две категории се посочи броят на постоянните и на временните работни места.

II. Описание на кандидата и осъществяваната от него дейност

1. Кратка информация за дейността на кандидата, вкл. стойност на дълготрайните материални активи съгласно данните от последния счетоводен баланс. Кандидатът прави кратко описание на осъществяваната от него дейност

към датата на кандидатстване, като посочва следните данни:

- Датата на започване на дейността/дейностите
- Описание на дейността/дейностите (производство, технология, продукция, услуги, капацитет)
- Приоритет и основни продуктови тенденции
- Налични активи за осъществяване на дейността/дейностите

2. Правен статут. Кандидатът посочва правния си статут -

юридическо

лице, едноличен търговец или физическо лице, претърпените и планирани преобразувания.

3. Организация, структура и управление, вкл. постоянно зает персонал.

Кандидатът описва организационната структурата на управление, квалификацията

и професионалния опит на управляващите и персонала/заетите.

4. Предпроектното проучване за дейностите, за които кандидатства. Кандидатът описва дейностите, свързани с подготовката на реализацията на дейностите по проекта, извършени преди датата на кандидатстване.

4.1. Конкуренция. Кандидатът отговаря на посочените въпроси в бизнес плана, свързани с конкурентите и конкурентните му позиции.

4.2. Пазарна среда. Кандидатът отговаря на въпросите, посочени в бизнес плана, за пазарните му позиции.

4.3. Друго проучване, необходимо за осъществяване на дейността (напр. местен пазар на труда, заетост, квалификация и т. н.). Кандидатът описва други общи разходи за предпроектни проучвания, технически и работни проекти, анализи, стратегии и др.

5. Разработки (когато се предвиждат такива). Кандидатът описва необходимите разработки, които ще извърши по време на изпълнението на проекта като част от общите разходи, необходими за по-доброто развитие на дейностите, продукцията или услугите.

5.1. Маркетингова стратегия.

5.2. Системи за управление.

5.3. Рекламни и информационни материали.

III. Обект, източници за финансиране и етапи при реализация на проекта.

Доставчици и клиенти

1. Обект и източници за финансиране на проекта. Кандидатът посочва вида

на машините, сградите, вида на материалите, предмет на инвестицията и т. н.,

като попълва таблица 1. В случай че цялата инвестиция или част от нея ще бъде закупена с валута, различна от лева, се посочва валутният курс, използван за изчисление стойността на инвестицията в лева.

Таблица 1. Предмет на инвестицията

Кандидатът описва обектите на инвестицията, като посочва:

- Вида на активите, предмет на инвестицията, в колона А
- Модел, порода, тип, предмет на инвестицията, в колона Б
- Количество, в колона В
- Мярка (брой или др.), в колона Г
- Единична цена, в колона Д
- Стойност на активите, в колона Е, и каква част от стойността на активите са:

- Собствените средства (в процентно изражение от общата стойност), в колона Ж

- Кредит (в процентно изражение от общата стойност), в колона З

- Други привлечени средства (в процентно изражение от общата стойност), в колона И

- На ред "Общо" в колона Е се сумира общата стойност на активите, предмет на инвестицията

Таблица 1а. Инвестиционни разходи, за които не се кандидатства за подпомагане по проекта

Кандидатът описва обектите, в които ще се инвестира, но не се подпомагат по ПРСР или не се кандидатства за тяхното подпомагане:

- Вида на активите, предмет на инвестицията, в колона А
- Модел, порода, тип, предмет на инвестицията, в колона Б
- Количество, в колона В
- Мярка (брой или др.), в колона Г
- Единична цена, в колона Д
- Стойност на активите, в колона Е, и каква част от стойността на активите са:
  - Собствените средства (в процентно изражение от общата стойност), в колона Ж
  - Кредит (в процентно изражение от общата стойност), в колона З
  - Други привлечени средства (в процентно изражение от общата стойност), в колона И
  - На ред "Общо" в колона Е се сумира общата стойност на активите, предмет на инвестицията

2. Етапи при изпълнение на инвестиционния проект.

Кандидатът описва етапите при изпълнение на инвестиционния проект в таблица А.

Таблица А. Етапи при изпълнение на инвестиционния проект

Кандидатът описва: • Дейностите/активите, които са обект на инвестицията, в колона А

- Датата на реализация/придобиване на всички описани активи, в колона Б
- Датата на въвеждане в експлоатация, в колона В
- Стойността на активите, в колона Г
- На ред "Общо" на колона Г сумата на всички необходими средства

3. Етапи за реализация на проекта при изплащане на части от инвестицията.

В случаите, когато се допуска поетапно финансиране за реализация на инвестицията, кандидатът попълва таблица Б.

Таблица Б. Етапи за реализация на проекта при изплащане на части от инвестицията

Кандидатът описва:

- Дейностите/активите на всеки етап от реализацията на проекта, в колона А
- Началната дата на придобиване на актива/датата на започване на дейността, в колона Б
- Крайната дата на въвеждане в експлоатация на актива/датата на завършване на дейността, в колона В
- Стойността за финансиране на всеки етап, в колона Г
- На ред "Общо" в колона Г сумата на всички необходими средства

4. Описание на настоящото състояние на обекта (инвестицията), в случай

че към момента на кандидатстване вече има завършен(и) етап(и) на инвестиционния проект. В случай че кандидатът е извършил дейности по реализацията на инвестицията преди датата на кандидатстване за финансиране по програма ПРСР, попълва

таблица В*1:

Таблица В

Кандидатът посочва:

- Дейностите по реализация на инвестицията преди датата на кандидатстване, в колона А
- Вложените до момента средства при осъществяване на посочените дейности, в колона Б
- Източника на вложените средства, в колона В

5. Доставкащи. Данните за настоящите и бъдещите доставкащи се описват в

таблица Г и таблица Д.

Таблица Г. Настоящи доставкащи

Кандидатът посочва следните данни за всички настоящи доставчици:

- Име на доставчика, в колона А
- Вид на доставките (суровини и материали за извършване на дейността),

в колона Б

- Процент от доставките, в колона В – изчислява се, като количеството суровини/материали от определен доставчик се раздели на общото количество доставени суровини/материали от същия вид

- Неплатени задължения, ако има такива, в колона Г

- Падежа на посочените задължения, в колона Д

- На ред "Общо" в колона Г се вписва сумата на всички неплатени задължения

Таблица Д. Бъдещи доставчици

Кандидатът посочва следните данни за всички бъдещи доставчици:

- Планирани доставчици, в колона А

- Вид на доставките (суровини и материали за извършване на дейността),

в колона Б

- Процент от доставките, в колона В – изчислява се, като количеството суровини/материали от определен доставчик се раздели на общото количество доставени суровини/материали от същия вид

- Условия на плащане, в колона Г, съгласно предварителен договор или прогноза на кандидата

6. Клиенти. Данните за настоящите и бъдещите клиенти се попълват в таблица Е и таблица Ж. Данните за продукцията за износ се попълват в таблица

З.

Таблица Е. Настоящи клиенти

Кандидатът посочва следните данни за всички настоящи клиенти:

- Име на всички настоящи клиенти, в колона А

- Вид на продаваната продукция/услугите, в колона Б

- Процентно съотношение на продажбите, в колона В – изчислява се,

като

количеството продадена продукция на всеки клиент се раздели на общото количество продукция от същия вид

---

*1 Извършените етапи на изпълнение на инвестицията трябва да са обособени и да са доведени до самостоятелна степен на завършеност съобразно технологичния проект.

- Годишни продажби, в колона Г

- Условия на плащане, в колона Д

- Падеж на плащанията, в колона Е

Таблица Ж. Бъдещи клиенти

Кандидатът посочва следните данни за всички бъдещи клиенти:

- Бъдещи клиенти, в колона А*2

- Вид на продаваната продукция/услугите, в колона Б

- Процентно съотношение на продажбите, в колона В – изчислява се,

като

количеството продукция на всеки клиент се раздели на общото количество продукция от същия вид

- Годишни продажби, в колона Г

- Условия на плащане, в колона Д

Таблица З. Продукция за износ

Кандидатът дава информация за настоящите и бъдещите клиенти на продукцията за износ:

- Имената на настоящите и бъдещите клиенти се посочват в колона А

- Вид на продаваната продукция/услуги, в колона Б
- Процентното съотношение на продажбите се посочва в колона В - изчислява се, като количеството продадена и/или предвидена за продажба продукция на всеки клиент се раздели на общото количество продукция от същия

вид

- Годишните продажби, в колона Г
- Условия на плащане, в колона Д

IV. Финансово-икономически статус - приходи и разходи

1. Приходи

1.1. Приходи от дейността. Кандидатът описва производствената и търговската си програма за периода на бизнес плана, както и данните за производствената си и търговска дейност за предходната година/последния отчетен период в таблица 2:

Таблица 2. Производствена и търговска програма

Кандидатът посочва:

- Вида на продукцията/услугите по години, в колона А
- Мярката на количеството продукция/услуги (тон, килограм, брой и др.),

в колона Б

- Количество на произведената продукция/извършените услуги или средногодишна натовареност по години, в колона В
- Количество на произведената продукция/извършените услуги за износ

по

години, в колона Г

- Количество на произведената продукция/извършените услуги за местния пазар по години, в колона Д
- Количество на произведената продукция за собствено потребление, в колона Е

---

*2 Кандидатите с проекти за развитие на интегриран селски туризъм описват какви очакват да бъдат клиентите им: туроператорски фирми, с които ще работят, организирани клиенти извън договори с туроператорски фирми, случайни клиенти.

- Средна цена на единица произведена продукция/извършени услуги за износ по години, в колона Ж
- Средна цена на единица произведена продукция/извършени услуги за местния пазар по години, в колона З
- Количеството от колона Г се умножава със сумата в колона Ж и резултатът се записва в колона И "Приходи от продажба на продукция/услуги за износ"

- Количеството от колона Д се умножава със сумата в колона З и резултатът се записва в колона Й "Приходи от продажба на продукция/услуги за местния пазар"

- На ред "Общо" в колони И и Й се записва сумата на приходите от продажби на продукцията/услугите за износ и местния пазар

Таблица 2А. Средногодишна натовареност

Кандидатът посочва вида на продукцията/услугата, която произвежда, количеството среднодневна натовареност и брой дни годишна натовареност.

Таблица 2Б. Производствен капацитет

Кандидатът посочва продуктите/услугите, които произвежда, и годишното количество на всеки един произвеждан продукт/услуга.

1.2. Други приходи. Кандидатът посочва други приходи, различни от

приходите от основна дейност, в таблица 2.

Таблица 3. Други приходи

Кандидатът посочва:

- Вида на предвижданите други приходи по вид, в колона А
- Стойността на реализираните други приходи по вид за предходната година (отчетен период), в колона Б
- Предвижданата стойност на други приходи през първата година от периода на бизнес плана, в колона В
- Предвижданата стойност на други приходи за целия период на бизнес плана, в колони Г и Д
- На ред "Общо" на колони Б, В, Г и Д се вписват сумите по колони

2. Разходи

Кандидатът описва подробно вида на всички извършвани разходи, необходими за осъществяването на дейността му:

2.1. Разходи за дейността:

Таблица 4. Разходи за суровини, материали и външни услуги

Кандидатът описва:

- Вида на всички разходи, в колона А
- Стойността на разходите по вид за предходната година (отчетен период) в колона Б
- Прогнозната стойност на разходите за първата година на периода, описан в бизнес плана, колона В
- Сумите на предвижданите разходи за целия период, разглеждан в бизнес плана, се вписва в колони Г и Д
- На ред "Общо" на колони Б, В, Г и Д се вписват сумите по колони

Таблица 5. Разходи за заплати и социални осигуровки

Кандидатът подробно описва разходите за заплати и социални осигуровки, като посочва:

- Заетия персонал по групи*3 както за предходната година, така и за всички прогнозни години, включени в бизнес плана, в колона А
- Броя на зетия персонал (по години и по групи), в колона Б
- Месечното възнаграждение на персонала по групи, в колона В
- Годишната сума на разходите за заплати, в колона Г. Тази сума се получава след попълване на колони Б и В. Сумата в колона В се умножава по броя на зетите лица от колона Б и след това се умножава по 12 месеца.
- Социалните осигуровки (по години и по групи), в колона Д
- Общите разходи за заплати и социални осигуровки, в колона Е. Тази сума се получава, като се съберат сумите от колони Г и Д
- На ред "Общо" се вписва сумата на разходите по години от колона Е

Таблица 6. Разходи за амортизация (амортизационен план)

Кандидатът подробно описва разходите за амортизация*4, като посочва:

- Вида на актива, в колона А
- Датата на придобиване на описаните активи, в колона Б
- Цена на придобиване на описаните активи, в колона В
- Периода на експлоатация на описаните активи, в колона Г
- Амортизационната норма на описаните активи, в колона Д
- Годишната сума на разходите за амортизация, в колони Е, Ж, З и И
- На ред "Общо" се вписва сумата на разходите за амортизация по години от колони Е, Ж, З и И

2.2. Финансови разходи

2.2.1. Погасителен план на привлечените средства за реализация на проекта. Ако се предвижда използване на кредит за реализиране на инвестицията, кандидатът попълва таблица 7.

Таблица 7. Погасителен план на привлечените средства за реализация на проекта

Кандидатът посочва:

- Годините, за които ще бъде погасен кредитът, в колона А

---

*3 Длъжностите на персонала се описват в три групи: управленски, административен и производствен.

*4 Използваният метод на амортизация трябва да бъде съобразен със Закона за корпоративното подоходно облагане.

-
- Остатъчната сума в началото на годината, в колона Б
  - Лихвата по години, в колона В
  - Главницата по години, в колона Г
  - Остатъчната сума в края на годината, в колона Д

Таблица 8. Разходи за лихви

Кандидатът описва съществуващите и прогнозните разходи за лихви поотделно за всички кредити, описани в таблици 7 и 8, като посочва:

- Вида на кредита, в колона А
- Разходите за лихви за предходната година*5 (отчетен период), в колона Б
- Прогнозните разходи за лихви за целия период, описан в бизнес плана, в колони В, Г и Д

- На ред "Общо" се вписват сумите на разходите за лихви по години от колони Б, В, Г и Д

2.3. Други разходи

Таблица 9. Други разходи

Кандидатът подробно описва всички други разходи, като посочва:

- Вида на разходите, в колона А
- Сумата на описаните разходи по вид за последната година (отчетен период), в колона Б
- Прогнозната сума на описаните разходи (по вид) за разглеждания период, в колони В, Г и Д
- На ред "Общо" се вписва сумата на "другите разходи" по години от колони Б, В, Г и Д

2.4. Себестойност

Таблица И. Себестойност на единица продукция

Кандидатът описва:

- Вида на продукта в колона А
- Видове ресурси, необходими за производство на единица продукция, в колона Б
- Количество на всеки вид ресурс за производство на единица продукция, в колона В
- Мярка (грам, килограм, брой и др.) на количеството от колона В, в колона Г
- Единична цена на всеки вид ресурс, в колона Д
- Стойност на всеки вид ресурс в колона Е
- На ред "Общо" в колона Е се калкулира себестойността на единица продукция

V. Прогноза за нетните парични потоци на проекта и другите дейности, осъществявани от кандидата

1. Прогноза за нетните парични потоци на проекта.

След попълване на таблици от 1 до 9 в зависимост от мярката, по която кандидатства, кандидатът изчислява прогнозните нетни парични потоци на проекта в таблица 10.

Таблица 10. Прогноза на нетните парични потоци на проекта

- Ред 1 Данните от таблица 2, общо
- Ред 2 Данните от таблица 3, общо
- Ред 3 Данните от таблица 4, общо
- Ред 4 Данните от таблица 6, общо
- Ред 5 Данните от таблица 5, общо
- Ред 6 Данните от таблица 10, общо (не е задължително попълването му)
- Ред 7 Данните от таблица 9, общо

*5 Данни от годишния счетоводен отчет.

- Ред III. Резултатът от разликата между I. Приходи (общите приходи) и II. Разходи (общите разходи)
- Ред IV. Данъци и такси съобразно националното законодателство
- Ред V. Резултатът от разликата между III. Печалба преди облагане и IV. Данъци и такси
- Ред VI. Данните от таблица 7, колона Г
- Ред VII. Сумата на финансирането по ПРСР
- Ред VIII. Този ред се получава, като се съберат печалбата след данъци, амортизацията, финансирането по ПРСР.

2. Прогноза за нетните парични потоци на другите дейности на кандидата.

В таблица 10а "Прогноза за нетните парични потоци на другите дейности на кандидата" не е задължително попълването на ред VI "Главници по кредита".

Таблица 10а. Прогноза за нетните парични потоци на другите дейностите на кандидата се попълва само в случаите, когато кандидатът осъществява и други дейности освен тази, за която кандидатства

В приложените в бизнес плана таблици могат да се добавят допълнителни редове и колони в зависимост от срока, за който е изготвен бизнес планът, и спецификата на дейността, за която се кандидатства.

VI. Показатели за оценка ефективността на инвестицията и финансовите показатели

1. Нетна настояща стойност (NPV)

I. Определение:

NPV отразява ефекта на времето върху очаквания паричен поток през периода на инвестицията. Необходимо условие е NPV да бъде положително число, т. е. $NPV > 0$.

II. Формула за изчисление:

1. Изчисляване NPV на проекта

$$NPV = -I_0 + \sum_{t=1}^n \frac{NCF_t}{(1+r)^t}, \text{ където:}$$

NCF е нетният паричен поток за период t;

I_0 - сумата на инвестицията;

NPV - нетната настояща стойност;

r - дисконтов процент;

n - брой години, за които е изготвен бизнес планът;

t - период, равен на една година.

2. Изчисляване NPV на проекта и другите дейности на кандидата

$$NPV = -10 + \sum_{t=1}^n \left(\frac{NCF_t}{(1+r)^t} \right)^* + \sum_{t=1}^n \left(\frac{NCF_t}{(1+r)^t} \right)^{**}, \text{ където:}$$

* Изчислява се сумата на дисконтираните парични потоци на проекта на кандидата.

** Изчислява се сумата на дисконтираните парични потоци на другите дейности на кандидата.

Забележка:

NPV > 0. Положителната нетна настояща стойност показва, че настоящата стойност на паричния поток е по-голяма от разходите за проекта (инвестицията) и инвестицията се счита за ефективна.

NPV < 0. Отрицателната нетна настояща стойност показва, че настоящата стойност на паричния поток през периода на инвестицията не е достатъчна, за да покрие разходите за инвестицията.

NPV = 0. Нетната настояща стойност е равна на нула показва, че сумата от паричните потоци на проекта е точно толкова, че да се възвърне инвестираният капитал.

2. Вътрешна норма на възвръщаемост (IRR)

I. Определение:

Показателят NPV е минимален критерий за ефективност на инвестицията, но не е достатъчен, затова е необходимо да се изчисли и показателят IRR.

II. Формула за изчисление:

$$IRR = r1 + (r2 - r1) \frac{NPV1}{NPV1 - NPV2}, \text{ където:}$$

IRR е вътрешната норма на възвръщаемост;

r1 - дисконтов процент, при който NPV1 > 0;

r2 - дисконтов процент, при който NPV2 < 0.

3. Индекс на рентабилност (PI)

I. Определение:

Индексът на рентабилност (PI) представлява доходът, който всеки един инвестиран лев ще осигури. Проектът се допуска за одобрение, ако PI > 1, тъй като такава стойност на PI осигурява ефективността на инвестицията.

II. Формула за изчисление:

1. Изчисляване PI на проекта

$$PI = \frac{\sum_{t=1}^n \frac{NCF_t}{(1+r)^t}}{I_0}, \text{ където:}$$

PI е индексът на рентабилност;
 NCF - нетният паричен поток;
 I0 - сумата на инвестицията;
 r - дисконтов процент;
 n - броят години, за които е изготвен бизнес планът;
 t - период, равен на една година.

4. Срок на откупуване (PBP)

I. Определение:

Срокът на откупуване е очакваният брой години, за които се възвръща направената инвестиция.

II. Метод за изчисление:

PBP - срок на откупуване на инвестицията в години;
 I0 - сума на инвестицията;
 n - брой години, за които е изготвен бизнес планът;
 t - период, равен на една година.

$$PBP \text{ (в години)} = \frac{tn \times I_0}{\text{Сума на дисконтираните NCF}}$$

Приложение №

4

към чл. 20

към населени места и курортни селища с развит масов туризъм, на територията на които ня
 бъдат подпомагани проекти за туристически обекти по смисъла на Закона за туризма

позволено място/курортно селище	Община	ЕКАТТЕ
Албена	Балчик	-
Свети Влас	Поморие	00833
Свети Никола	Царево	00878
Балчик	Балчик	02508
Банско	Банско	02676

с. Божурец	Каварна	05009
к.к. Боровец	Самоков	-
с. Българево	Каварна	07257
Бяла (област Варна)	Бяла	07598
с. Варвара	Царево	10094
в.с. Дюни	Созопол	-
с. Езерец	Шабла	27108
в.с.Елените	Несебър	-
с. Емона	Несебър	27454
Каварна	Каварна	35064
с. Камен бряг	Каварна	35746
к.к. Камчия	Аврен	-
Китен	Приморско	37023
с. Кранево	Балчик	39459
с. Крапец	Шабла	39493
с. Лозенец	Царево	44094
Несебър	Несебър	51500
Обзор	Несебър	53045
к.к. Пампорово	Чепеларе	-
Поморие	Поморие	57491
Приморско	Приморско	58356
ММЦ–Приморско	Приморско	-
с. Равда	Несебър	61056

с. Резово	Царево	62459
в.с. Русалка	Каварна	-
Св. Влас	Несебър	11538
с. Синеморец	Царево	66528
к.к. Слънчев бряг	Несебър	-
Созопол	Созопол	67800
с. Топола	Каварна	72693
с. Тюленово	Шабла	73780
Царево	Царево	48619
с. Черноморец	Созопол	81178
Шабла	Шабла	83017
с. Шкорпиловци	Долни Чифлик	83404

Приложение № 4а

към чл. 23, ал. 7
(Ново - ДВ, бр. 37 от 2010 г.,
в сила от 18.05.2010 г.)

(Дата)

(Име и адрес на кандидата)

(Име и адрес на оферента)

ЗАПИТВАНЕ ЗА ОФЕРТА

Бихме искали да ни представите оферта за:

Предлаганите от фирмата услуги и доставки с тяхната техническа спецификация (в случай че тя е по-подробна, може да я приложите към бланката)

Вашата оферта трябва да съдържа:

1. Име и адрес на оферента
2. Техническа спецификация, съответстваща на тази в настоящото запитване
3. Цена, включваща и описание на ДДС
4. Валидност на офертата

Офертата трябва да съдържа цялата необходима информация, за да бъде оценена. Да бъде представена на официална бланка на представляваното от Вас дружество, подписана, подпечатана и да ни бъде изпратена или доставена лично.

Подпис.....

(печат)

(име на кандидата)

Забележка – за физически лица подпечатването не е задължително.

Приложение № 5

към чл. 26, ал. 1
(Изм. и доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г.,
в сила от 18.05.2010 г.,
доп., бр. 55 от 2010 г.,
в сила от 20.07.2010 г.,
изм. и доп., бр. 72 от 2011 г.,
в сила от 16.09.2011 г.)

Образец на Заявление за подпомагане

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2007—2013 Г.

„Европейски земеделски фонд за *развитие* на селските райони - Европа инвестира в селските райони”

РАЗПЛАЩАТЕЛНА АГЕНЦИЯ

ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ПОДПОМАГАНЕ

Мярка 312 „Подкрепа за създаване и *развитие* на микропредприятия”

Информация за предложението

Наименование на кандидата:

ЕКАТТЕ на населеното място:

Наименование на проекта:

За служебно ползване
(Попълва се от експерт ОДФ - ПСМП)

.....
Идентификационен № на проекта

.....
Дата

Печат

ДАННИ ЗА КАНДИДАТА

ОСНОВНИ ДАННИ

Име на кандидата:

Юридически статут

Единен идентификационен
код към Агенция по вписванията
(БУЛСТАТ)

ДДС номер*

Седалище

АДРЕС НА УПРАВЛЕНИЕ:

Град/село:

ПК:

Област:

Община:

Улица №:

ИЗБРАНА ОБСЛУЖВАЩА БАНКА

ИВАН

ВІС код

Име на банката

Адрес на банката

АДРЕС ЗА КОРЕСПОНДЕНЦИЯ:

Град/село:

ПК:

Област:

Община:

Улица №:

Телефонен номер:

Мобилен телефонен номер:

Номер на факс:

Електронен адрес:

Интернет страница:

УПРАВИТЕЛ

Име

Презиме

Фамилия

Лична карта №

Издадена от:

На дата:

ЕГН:

ДАННИ ЗА УПЪЛНОМОЩЕНО ЛИЦЕ

*(в случай, че документите се
подават от упълномощено лице)*

Име

Презиме

Фамилия

Лична карта №

Издадена от:

На дата:

ЕГН:

Пълномощно №:

Дата:

*Само за регистрирани по ЗДДС

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОЕКТА

Наименование на проекта:

(Моля, посочете вида дейност, за която
кандидатствате)

Инвестиции, за които се кандидатства

1. Изграждане и/или реконструкция или ремонт на сгради и/или о
помещения и друга недвижима собственост
- 2 Закупуване на машини, съоръжения и оборудване, включително и о

компютърен софтуер и специализирана техника на пазарната стойност на активите

3. Закупуване на транспортни средства за неземеделски дейности, пряко свързани с дейността o
4. Закупуване на коне за неземеделска дейност o
5. Кандидатствам за инвестиция за производство и продажба на енергия от възобновяеми енергийни източници по Европейски план за икономическо възстано-вяване (попълва се само за заявления, подадени през 2010 г.). o Да
o Не

МЕЖДИННО ПЛАЩАНЕ

Кандидатствам за междинно плащане по Мярка 312 o Да o Не За .... лв.

ПРИЛОЖЕНИ ДОКУМЕНТИ

(Моля, отбележете приложените към заявлението документи)

1. Бизнес план (по образец), включително на електронен носител, като таблиците от бизнес плана са във формат "xls" o
2. Копие от документ за самоличност на физическото лице или представляващия юридическото лице /едноличния търговец o
3. Нотариално заверено изрично пълномощно, в случай че документите не се подават лично от кандидата o
4. Решение на компетентния орган на юридическото лице за кандидатстване по ПРСР o
5. Удостоверение за наличие или липса на изискуеми публични задължения към държавата, издадено от съответната териториална дирекция (ТД) на Националната агенция по приходите (НАП) не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане o
6. *Годишна данъчна декларация за предходната година, заверена от съответната ТД на НАП o
7. Копие от регистрация по Закона за данък върху добавената стойност, в случай че кандидатът е регистриран по ЗДДС o

8. Удостоверение за вписване в регистъра на занаятчиите, издадено от Регионалната занаятчийска камара (за физически лица) o
9. Декларация по чл. 4а от Закона за малките и средните предприятия o
10. *Счетоводен баланс за последния отчетен период (за юридически лица и еднолични търговци) o
11. *Отчет за приходите и разходите за последния отчетен период (за юридически лица и еднолични търговци) o
12. *Справка за дълготрайните активи - приложение към счетоводния баланс за последния отчетен период (за юридически лица и еднолични търговци) o
13. Справка за дълготрайните активи към датата на подаване на заявлението за подпомагане, с разбивка по активи, дата на придобиване и покупна цена o
15. Копие от документ за собственост върху земя и/или сгради или учредено право на строеж със срок не по-кратък от 6 години от датата на подаване на заявлението за подпомагане (при извършване на строително-монтажни работи, за които се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията) o
16. Копие от документ за собственост или право на ползване или договор за наем на земя и/или сгради, нотариално заверен и вписан в службата по вписванията при съответния районен съд със срок не по-кратък от 6 години от датата на подаване на заявлението за подпомагане (за всички разходи, с изключение на строително-монтажни работи, за които се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията) o
17. Копие от решение за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда или копие от решение по оценка на въздействие върху околната среда, когато това се изисква съгласно Закона за опазване на околната среда o
18. Копие от решение за оценка за съвместимостта на проекта с предмета и целите на опазване на защитените зони съгласно Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ, бр. 73 от 2007 г.) (само за проекти, включващи инвестиции в местата от националната екологична мрежа Натура 2000) o
19. Копие от одобрен проект с количествени сметки на проектантите към всяка от неговите части и копие от разрешение за строеж, издадено от o

съответната община (при извършване на строително-монтажни работи, за които се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията)

20 Становище от общината, че обектът не се нуждае от разрешение за строеж, придружено от копие от архитектурно заснемане (при извършване на строително-монтажни работи, за които не се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията) о

21 (Изм. – ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) В случаите по чл. 23, ал. 3 кандидатите представят най-малко три о

съпоставими независими оферти в оригинал, които съдържат фирмата на търговското дружество (фирмата не се попълва за оферти, подадени от НССЗ), срок на валидност на офертата, дата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, за всяка доставка/услуга, договорирани с един доставчик/изпълнител, на стойност, по-голяма от левовата равностойност на 15 000 евро, както и в случай че тя е част от доставки/услуги, договорирани с един доставчик/изпълнител на обща стойност повече от левовата равностойност на 15 000 евро. Цената следва да бъде определена в левове или евро с описан ДДС. Офертите се издават не по-късно от датата на сключване на договора с избрания оферент и се придружават от техническа спецификация в случаите на закупуване на транспортни средства, машини, оборудване, съоръжения, включително компютърен софтуер и специализирана техника. Оферентите - местни лица, следва да са вписани в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, а оферентите - чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за камарата на строителите (ЗКС) и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 от ЗКС. Изискването за вписване в търговския регистър към Агенцията по вписванията не се отнася за НССЗ. Оферти не се изискват при придобиване на патентни права и лицензии. Офертите се придружават от направените запитвания за оферти съгласно приложение № 4а. Заверено копие от предварителни или окончателни договори за услуги, работи, доставки (в т.ч. покупка на оборудване) - обект на инвестицията, с определени марка, модел, цена в левове или евро и срок. В договорите се описва ДДС.

22 (Нова – ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) В случаите по чл. 23, ал. 4 кандидатите представят една независима оферта в оригинал, която съдържа фирмата на търговското дружество (фирмата не се попълва за оферти, подадени от НССЗ), срок на валидност на офертата, дата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента с цел съпоставяне с референтните цени и определяне на основателността на предложените о

разходи за всяка доставка/услуга на стойност, по-голяма от левовата равностойност на 15 000 евро, както и в случай че тя е част от доставки/услуги на обща стойност повече от левовата равностойност на 15 000 евро. Цената следва да бъде определена в левове или евро с описан ДДС. Офертата се издава не по-късно от датата на сключване на договора с избрания оферент и се придружава от техническа спецификация в случаите на закупуване на транспортни средства, машини, оборудване, съоръжения, включително компютърен софтуер и специализирана техника. Оферентите - местни лица, следва да са вписани в търговския регистър към Агенцията по вписванията, а оферентите - чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите (ЗКС) и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 ЗКС. Изискването за вписване в търговския регистър към Агенцията по вписванията не се отнася за НССЗ. Оферти не се изискват при придобиване на патентни права и лицензии. Офертата се придружава от направено запитване за оферта съгласно приложение № 4а, заверено копие от предварителни или окончателни договори за услуги, работи, доставки (в т.ч. покупка на оборудване) - обект на инвестицията, с определени марка, модел, цена в левове или евро и срок. В договорите се описва ДДС.

- 23 (Предишна т. 22 – ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) o
Заверени копия на предварителни или окончателни договори за доставки или услуги на стойност, по-малка от левовата равностойност на 15 000 евро.
- 24 (Предишна т. 23 – ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) o
Обосновка във всеки един от случаите, когато не е избрана офертата с най-ниска цена
- 25 (Предишна т. 24 – ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) o
Копие от технологичен проект в случаите на технологичен процес със схема и описание на процеса
- 26 (Предишна т. 25 – ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) o
Копия от договори за предоставяне на услуги, свързани с консултации, хонорари за правни услуги, архитекти, инженери, разработване на продукти, разработване и въвеждане на системи за управление, разработване и разпространение на рекламни и информационни материали, придобиване на патентни права и лицензи, необходими за изготвяне и изпълнение на дейностите по проекта (при кандидатстване за финансиране на тези услуги), когато те са извършени преди подаване на заявлението за подпомагане
- 27 (Предишна т. 26 – ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) o

от разписки и/или фактури за предоставяне на услуги, свързани с консултации, хонорари за правни услуги, архитекти, инженери (в случаите когато има разходи, извършени преди подаване на заявлението за подпомагане

28 (Преदिшна т. 27 – ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.)
Количествено-стойностни сметки (когато е приложимо) на хартиен и електронен носител

29 (Нова – ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Декларация към чл. 13а, ал. 4, т. 1 и 2 (посочена в приложение № 2а към чл. 13а, ал. 4, т. 1 и 2)

30 (Нова – ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.) Декларация за нередности

* Документът за предходната финансова година не се изисква в случаите, когато кандидатът няма завършена такава.

ВАЖНО: Моля, при подаването им документите да бъдат подредени в посочения ред!

ДЕКЛАРАЦИИ

Декларирам, че:

1	Съм запознат/а с правилата за предоставяне на финансова помощ по мярка „Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия”	o
2	Не съм земеделски производител, регистриран по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители, земеделски стопанин регистриран в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) и/или тютюнопроизводител по Закона за тютюна и тютюневите изделия и не извършвам земеделска дейност	o
3	Нямам изискуеми задължения към Държавен фонд „Земеделие”	o
4	Нямам изискуеми публични задължения към държавата	o
5	Не съм получил публична финансова помощ от националния бюджет и/или от бюджета на Европейския съюз за същата инвестиция	o
6	Не съм получавал публична финансова помощ от бюджета на	o

Европейския съюз

7. Имам осигурени финансови средства за извършване на инвестицията по проекта o
8. Всички предоставени от мен официални документи към настоящата дата удостоверяват действителното правно положение относно третираните факти и обстоятелства. Представените от мен частни документи са автентични и носят моя подпис o
9. Съм съгласен/съгласна посочените от мен факти и обстоятелства, да бъдат проверени на място от служители на Разплащателната агенция, Министерство на земеделието и храните и упълномощени представители на Европейската комисия o
10. Информирам съм, че ще бъдат публикувани данни в съответствие с Регламент (ЕО) № 1290/2005 и Регламент (ЕО) 259/2008 и че могат да бъдат обработени от органите за финансов контрол и от следствените органи на Общностите и на държавите-членки с цел защита на финансовите интереси на Общностите o
11. Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс за предоставени от мен неверни данни и документи o
12. Представеният от мен на електронен носител бизнес план е идентичен с представения на хартиен носител.

дата/име/подпис на кандидата/печат

Декларация за нередности¹

Долуподписаният/ата

(собствено, бащино и фамилно име)

ЕГН _____, притежаващ лична карта № _____,

издадена на _____

(дата на издаване)

от МВР – гр. _____,

(място на издаване)

адрес: _____,

(постоянен адрес)

в качеството си на _____

(посочва се длъжността и качеството, в което лицето има право да представлява и управлява)

на _____

,

(наименование на кандидата)

вписано в регистър на Окръжен съд/търговския регистър на Агенцията по вписванията под еди-нен идентификационен код _____, № _____,

със седалище __ и адрес на управление _____,

тел.: _____, факс: _____, БУЛСТАТ _____ –

кандидата по мярка 312 „Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия“, декларирам, че:

1. Запознат/а съм с определението за нередност съгласно Регламент на Съвета № 1083/2006 г., а именно:

Под „нередност“ следва да се разбира всяко нарушение на общественото право в резултат от действие или бездействие на икономически оператор, което е имало или би имало за резултат ощетяване на общия бюджет на Европейските общности или на бюджетите, управлявани от тях, чрез намаляване или загуба на приходи в резултат на собствени ресурси, събирани от името на ЕО, или посредством извършване на неоправдан разход.

Всички форми на корупция са също нередност.

2. Запознат/а съм с определението за измама съгласно чл. 1, параграф 1, буква „а“ от Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности, а именно:

Под измама следва да се разбира всяко умишлено действие или бездействие, свързано със:

– Използването или представянето на фалшиви, грешни или непълни изявления или

документи, което води до злоупотреба, нередно теглене или неправомерно намаляване на средства от общия бюджет на Европейските общности или от бюджети, управлявани от или от името на Европейските общности.

– Укриване на информация в нарушение на конкретно задължение, водещо до резултатите, посочени в предходната подточка.

– Използването на такива средства за цели, различни от тези, за които са отпуснати първоначално.

– Злоупотреба на правомерно получена облага със същия ефект.

3. Запознат/а съм с възможните начини, по които мога да подам сигнал за наличие на нередности и измами или за съмнение за нередности и измами, а именно:

– до служителя по нередности в РА.

При наличие или съмнение за връзка на някое от лицата, на които следва да се подават сигналите за нередности, със случая на нередност информацията се подава директно до един или до няколко от следните органи:

– до изпълнителния директор на РА;

– до ръководителя на Управляващия орган на „Програмата за развитие на селските райони 2007 – 2013 г.“;

– до ресорния заместник-министър, в чийто ресор е Управляващият орган на „Програмата за развитие на селските райони 2007 – 2013 г.“;

– до председателя на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности, и до ръководителя на дирекция „Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности“ в Министерството на вътрешните работи;

– до Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) към Европейската комисия.

Настоящата декларация е изготвена в два екземпляра – по един за деклариращия и за РА.

Дата: .....

Подпис на деклариращия: .....

1 Декларацията се подписва задължително от представляващия и управляващия кандидата/ползвателя – юридическо лице, съдружниците – физически лица, и членовете на управителния орган, прокуриста. Когато управляващите кандидатът/ползвателят са повече от едно лице, декларацията се попълва и подава по един екземпляр за всички лица от

управителните органи на кандидата/ползвателя, а в случай, че членове са юридически лица – от техния представител в съответния управителен орган.

ДЕКЛАРИРАМ, че:

А. Представяваното от мен предприятие/организация:

1. Не е получило държавна помощ по реда на Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 г. относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за създаване на Европейската Общност по отношение на минималната помощ (ОВ L 379 от 28.12.2006)

2. Е получило през двете предшестващи данъчни години и текущата данъчна година до датата на деклариране помощ, която е обявена като минимална помощ (de minimis) по реда на Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 г., на обща стойност (с натрупване).....лв.

.....(словом), както следва:

..... лв. ....(словом) за ..... година

..... лв. ....(словом) за ..... година

..... лв. ....(словом) за ..... година

За сектор “Сухопътен транспорт”:

.....лв. ....(словом), както следва:

..... лв. ....(словом) за ..... година

..... лв. ....(словом) за ..... година

3. Не е подпомагано/а за тази инвестиция по друга програма

Б. Предприятие партньор/свързано предприятие:

1. Не е получило държавна помощ по реда на Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 г. относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за създаване на Европейската Общност по отношение на минималната помощ (ОВ L 379 от 28.12.2006)

2. Е получило през двете предшестващи данъчни години и текущата данъчна година до датата на деклариране помощ, която е обявена като минимална помощ (de minimis), на обща стойност (с натрупване) .....лв.

.....(словом), както следва:

..... лв. ....(словом) за ..... година

..... лв. ....(словом) за ..... година

..... лв. ....(словом) за ..... година

За сектор “Сухопътен транспорт”:

.....лв. ....(словом), както следва:
..... лв. ....(словом) за ..... година
..... лв. ....(словом) за ..... година

3. Не е подпомагано/а за тази инвестиция по друга програма

Вярната информация се зачертава. В т.2 се посочват видът и източникът на държавна помощ и видът на разходите.

Кандидатствам за сума от _____ лева

(Сумата трябва да бъде същата като записаната на ред В от таблицата за допустим инвестиции)

Известна ми е наказателната отговорност за деклариране на неверни данни по чл. 313 и ч. 248а, ал. 2 от Наказателния кодекс.

Дата:

Подпис: .....

Таблица за допустимите инвестиции

Идентификационен №: .....

Вид на инвестицията	Марка, дел	Материално	Код на чес ДДС	Единична цена без ДДС (лева)	Обща сума без ДДС (лева)	Общ сума с ДДС (лева)	Междини плащания	Допустимости	Ом
2	3	4	5	6	7	а	д е	н да е	н д

Сума на инвестицията:

Общи разходи (хонорари на архитекти, инженери, правни

услуги, разработване на продукти, разработване и въвеждане на системи за управление, разработване и разпространение на рекламни и информационни материали, придобиване на патентни права и лицензи, свързани с инвестицията (включително и разходите за консултации)

Разходи за консултации (бизнес план, включително предпроектни изследвания, разработване на маркетингови стратегии, окомплектоване на пакета от документи и консултантски услуги, свързани с изпълнението и отчитане на дейностите по проекта до изплащане на помощта)

Обща сума на разходите (А+Б)

Забележка. Кандидатът попълва колона 6 или колона 7 в зависимост от това, дали кандидатства за без ДДС.

Потъмнените полета в таблицата се попълват само от служители в Разплащателната агенция

дата/име/подпис на кандидата/печат

Форма за наблюдение и оценка на проектите по
мярка 312 „Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия”
на Програмата за развитие на селските райони

(П о п ъ л в а   с е   с л у ж е б н о)

УРН:

УИН:

1. Юридически статут на кандидата по мярката: (О.312)
(Моля, отбележете подходящата категория:)

Физическо лице – осигурител по чл. 2 на Търговския закон

Едноличен търговец (ЕТ)	2
Акционерно дружество (ЕАД /АД)	3
Дружество с ограничена отговорност (ЕООД /ООД)	4
Друго дружество	5
Кооперация	6
Група/организация на производители	7
Юридическо лице с нестопанска цел	8
Друго (посочете): _____	9

2. Възраст (О.312)

..... години

3. Полб: (О.312)

Жена   1

Мъж   2

4. Дата на регистрация (О.312)

(Моля, отбележете дата на регистрация на фирмата:)

Дата на регистрация: .....

5. Среден списъчен брой⁷ на наетите по трудово и служебно правоотношение в резултат **от** проекта (R8)

Мъже		Же
<25 г.	>25 г.	<25 г.

Средногодишен брой на наетите в годината на кандидатстване по мярката

Планиран средногодишен брой на наетите в края на първата година след последното изплащане на помощта по проекта

6. Финансово представяне и инвестиции в подкрепената дейност на фирмата/стопанството

6.1 Инвестиции в подкрепяните дейности

[

Дейности, подкрепяни по ПРСР	Инвестиции – стойност, лв.	
	общо	субсидия
1		
2		

6.2 Печалба/загуба

	Стойност
1. Брутна печалба* / загуба* към годината на кандидатстване	.....
- вкл. печалба/загуба на дейността за подкрепа, ако е съществуваща**	.....
2. Брутна печалба* / загуба* на подкрепената дейност за първата година след последното изплащане на помощта за проекта	.....

* Отбележете с «+» печалбата или с «-» загубата.

** Попълва се само за тези проекти, при които се търси подкрепа за вече стартирали и разнообразяване на земеделските дейности.

7. Място на инвестициите:

(При инвестиции в повече *от* едно населено място отбележете ЕКАТТЕ8/ на населеното място, което ще инвестирате преобладаващата част *от* инвестициите)

ЕКАТТЕ: .....

8. Сектор на инвестициите:

(При инвестиции в повече *от* един сектор отбележете сектора, в който ще инвестирате преобладаващата част от инвестициите)

Област на разнообразяване на икономическите дейности

Селски туризъм, вкл. ново изграждане и модернизиране на:

- обекти за настаняване (и хранене)
- инфраструктура за достъп до забележителностите, за свободното време, отпих, развлечения и спорт⁹
- организиране на туристическите атракции (напр. посещения до забележителности, излети, преживявания)
- маркетинг на туристическия продукт включително чрез интернет
- друго, опишете .....

Местни занаяти

Преработка и обработка на продукти¹⁰ от неземеделски произход, които не се подпомагат¹¹ по мярка 121 и 123 на ПРСР

Производство на завършени продукти от дървен материал: мебели, дървени къщи и т.н.

Пласмент и продажби на дребно на собствена продукция

Услуги за местното население, вкл.

- свързани с образование и личностно развитие
- свързани с достъпа до информация, вкл. достъп до интернет
- свързани с мобилността, вкл. специализиран транспорт
- социални (за деца/ за възрастни/ за хора в неравностойно положение)
- свързани с културата, историческото наследство и традициите
- свързани с ветеринарното дело
- свързани с ремонт и поправка на лични вещи, уреди и апарати на домакинствата
- свързани със строителство, ремонт и поправка на сгради и помещения, включително въвеждане на енергоспестяващи технологии

Услуги за местния бизнес, селско и горско стопанство

- свързани с информационно обслужване (вкл. базирано на ИКТ)

- свързани с мобилността/логистиката

- свързани с ремонт и поправка на машини, съоръжения, оборудване

Производство на енергия от:

- ВЕИ: слънце, вятър и вода

- биомаса и органични отпадъци: от растениевъдство (напр. слама), животновъдство (напр. тор), горско стопанство (напр. клони, листа, кора), ХВП (напр. използвани олио, друг вид отпадни растителни масла и животински мазнини)

- енергийни култури за целите на транспорта (биодизел, биоетанол)

Друго

9. Физически показатели на проекта

Област на разнообразяване икономическите дейности	Показател годишно	М.е.	Капацитет	
			Нов	Сщ
Селски туризъм	Места настаняване	за Бр.		
Производство на завършени продукти от дървен материал: мебели, дървени къщи и преработената т.н.	Обем и преработената дървесина	на м	Куб.	
Съхранение, опаковане, логистика, пласмент и продажби на дребно собствена продукция	Дял на собствената продукция, реализирана поради подкрепата	на	%	
Услуги за местното население, вкл.	Ползватели		Бр.	
Услуги за местния бизнес, селско и горско стопанство	Ползватели		Бр.	
Производство на енергия от:				
- ВЕИ: слънце, вятър и вода	Мощност		kW	

- биомаса и органични отпадъци: от количество растениевъдство(напр. слама),ползвана животновъдство (напр. тор), горскобиомаса/отпадъци стопанство (напр. клони, листа, кора), ХВП (напр. използвани олио, друг вид отпадни растителни масла и животински мазнини) Кг, л*

- енергийни култури за целите на транспорта (биодизел, биоетанол) количество горива л

Друго

* Оградете подходящата мярка за продукта.

дата/име/подпис на кандидата/печат

---

6 Възраст и пол: за физическото лице или едноличен търговец – собственик, или за упф фирмата, ако е юридическо лице.

7 Средният списъчен брой на наетите по трудово и служебно правоотношение за еди изчислява чрез сумирането на списъчния брой на персонала за всеки календарен ден (включително празничните и почивните дни), като полученият брой се разделя на броя на ка дни през отчетния месец (30 или 31 или за месец февруари 28 или 29 дни). Средният списъч наетите за отчетната година се определя чрез сумиране на средния списъчен брой за все полученият брой се дели на 12.

8 <http://www.nsi.bg/EКАТТЕ/Ob...>

9 Без голф игрища, развитие на лов и риболов.

10 Без продукти и услуги в рибарството и аквакултурите, въгледобив, стоманодобив, пр на синтетични влакна, хазарт, финансови услуги и посредничество с недвижими имоти.

11 По мерките се подпомагат прозиводството и преработката на земеделски и горски п производството на храни, напитки, както и първоначалната заготовка и преработка на дървет последното не включва изработката на крайни продукти като мебели.

Приложение № 6

към чл. 27, ал. 3, т. 2
(Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г.,
в сила от 18.05.2010 г.,
бр. 72 от 2011 г.,

в сила от 16.09.2011 г.)

Критерии за оценка на проекта

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА		ТОЧКИ
1		2
	Проекти за развитие на интегриран селски туризъм	15
	Проекти за енергия от възобновяеми източници	15
	Проекти за услуги, свързани с информационни технологии	10
	Проекти, представени от новосъздадени микропредприятия (независими и регистрирани до една година преди датата на кандидатстване)	10
	Проекти, представени от микропредприятия (за физически лица и ЕТ на възраст между 18 и 40 г. включително)	5
	Проекти, представени от жени (за физически лица и ЕТ)	5
	Проекти, осъществявани на територията на 178 общини, които не са включени в агломерационните ареали	20
	Проекти/инвестиции, представени от кандидат, който не е подпомаган от Европейския съюз	5
	Проекти, представени от кандидати, които имат постоянен адрес (за физическите лица) или седалище или регистриран клон (за едноличните търговци и за юридическите лица) на територията на общината, където проектът ще се извършва	15

Списък на общините, които не са включени в агломерационните ареали

1	Алфатар	90	Лесичево
2	Антон	91	Летница
3	Антоново	92	Лозница
4	Априлци	93	Луковит

5	Ардино	94	Лъки
6	Баните	95	Любимец
7	Банско	96	Мадан
8	Батак	97	Маджарово
9	Белене	98	Макреш
10	Белица	99	Малко Търново
11	Белоградчик	100	Медковец
12	Берковица	101	Мизия
13	Бобов дол	102	Минерални бани
14	Бобошево	103	Мирково
15	Бойница	104	Момчилград
16	Бойчиновци	105	Мъглиж
17	Болярово	106	Невестино
18	Борино	107	Неделино
19	Борован	108	Несебър
20	Борово	109	Никола Козлево
21	Братя Даскалови	110	Николаево
22	Брацигово	111	Никопол
23	Брегово	112	Ново село
24	Брезник	113	Омуртаг
25	Брезово	114	Опака
26	Брусарци	115	Опан
27	Бяла	116	Оряхово

28	Бяла	117	Павел баня
29	Велики Преслав	118	Павликени
30	Венец	119	Перущица
31	Ветово	120	Пирдоп
32	Ветрино	121	Полски Тръмбеш
33	Вълчедръм	122	Пордим
34	Вълчи дол	123	Правец
35	Върбица	124	Приморско
36	Вършец	125	Разлог
37	Генерал Тошево	126	Ракитово
38	Георги Дамяново	127	Рила
39	Главиница	128	Роман
40	Годеч	129	Рудозем
41	Горна Малина	130	Руен
42	Грамада	131	Ружинци
43	Гулянци	132	Самуил
44	Гурково	133	Сапарева баня
45	Гълъбово	134	Сатовча
46	Гърмен	135	Свиленград
47	Две могили	136	Своге
48	Девин	137	Симеоновград
49	Джебел	138	Симитли
50	Димово	139	Ситово

51	Долна баня	140	Сливница
52	Долни Чифлик	141	Сливо поле
53	Доспат	142	Смядово
54	Драгоман	143	Средец
55	Дряново	144	Стамболово
56	Дългопол	145	Стражица
57	Елена	146	Стралджа
58	Елхово	147	Стрелча
59	Етрополе	148	Струмяни
60	Завет	149	Суворово
61	Земен	150	Сунгурларе
62	Златарица	151	Сухиндол
63	Златица	152	Съединение
64	Златоград	153	Твърдица
65	Ивайловград	154	Тервел
66	Иваново	155	Тетевен
67	Искър	156	Тополовград
68	Исперих	157	Трекляно
69	Ихтиман	158	Трън
70	Каварна	159	Трявна
71	Кайнарджа	160	Тутракан
72	Калояново	161	Угърчин
73	Каолиново	162	Хаджидимово

74	Кирково	163	Хайредин
75	Кнежа	164	Хисаря
76	Ковачевци	165	Хитрино
77	Козлодуй	166	Цар Калоян
78	Копривщица	167	Царево
79	Костенец	168	Ценово
80	Котел	169	Чавдар
81	Кочериново	170	Челопеч
82	Кресна	171	Чепеларе
83	Криводол	172	Черноочене
84	Кричим	173	Чипровци
85	Крумовград	174	Чупрене
86	Крушари	175	Шабла
87	Кубрат	176	Ябланица
88	Кула	177	Якимово
89	Левски	178	Якоруда.

Приложение № 7

към чл. 34, ал. 1
(Изм. и доп. – ДВ, бр. 72 от 2011 г.,
в сила от 16.09.2011 г.,
изм., бр. 89 от 2011 г.,
в сила от 11.11.2011 г.)

Документи за авансово плащане

1. Копие от документ за самоличност на законния представител на ползвателя и на лицето, което подава документите за плащане (при упълномощаване).
2. Нотариално заверено изрично пълномощно в случай, че документите не се подават лично от ползвателя/решение на управителния орган на юридическото лице за упълномощаване.

3. (Изм. - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.)
Банкова гаранция или при поръчителство - удостоверения от Националната агенция по приходите, че предложените за поръчители лица нямат просрочени задължения, издадени не по-рано от 1 месец преди предоставянето им - оригинал или заверено копие, декларации от предложените за поръчители лица за наличие или липса на поети задбалансови и условни задължения (гаранции, запис на заповед, поръчителството и др.) и тримесечни финансови отчети за последното приключило тримесечие.

4. (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.)
Свидетелство за съдимост на ползвателя/представляващия ползвателя на помощта - юридическо лице, и членовете на управителния му орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, а в случай, че членове са юридически лица - от техните представители в съответния управителен орган. Свидетелството за съдимост да е издадено не по-рано от 1 месец преди предоставянето му - оригинал или копие, заверено от ползвателя на помощта.

5. (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.)
Удостоверение от Националната агенция по приходите, че ползвателят на помощта няма просрочени задължения, издадено не по-рано от 1 месец преди предоставянето му - оригинал или заверено копие от ползвателя на помощта.

6. (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.,
отм., бр. 89 от 2011 г., в сила от 11.11.2011 г.).

7. (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.,
отм., бр. 89 от 2011 г., в сила от 11.11.2011 г.).

8. (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.)
Декларация по чл. 13а, ал. 4, т. 1 и 2 (посочена в приложение № 2а към чл. 13а, ал. 4, т. 1 и 2).

Приложение №

8

към чл. 35, ал.

1

(Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г.,
в сила от 18.05.2010 г.,
доп., бр. 72 от 2011 г.,
в сила от 16.09.2011 г.,
изм., бр. 89 от 2011 г.,
в сила от 11.11.2011 г.,

бр. 55 от 2012 г.,

в сила от 20.07.2012 г.)

Документи за междинно и окончателно плащане

А. Общи документи

на
1. Заявка за плащане, включително формата за наблюдение и оценка
на проектите (по образец).

2. Копие от документ за самоличност на ползвателя/законния
представител
на ползвателя.

3. Нотариално заверено изрично пълномощно в случай, че документите
не се подават лично от ползвателя.

4. Копие от документ за самоличност на лицето, което подава
документите
за плащане (при упълномощаване).

5. Счетоводен баланс за годината, предхождаща годината на подаване
на

заявката за плащане, съгласно Закона за счетоводството (за ЕТ и ЮЛ).

6. Счетоводен баланс към датата на подаване на заявката съгласно Закона

за счетоводството (за ЕТ и ЮЛ).

7. Отчет за приходите и разходите за годината, предхождаща годината на

подаване на заявката за плащане съгласно Закона за счетоводството (за ЕТ и ЮЛ).

8. Отчет за приходите и разходите към датата на подаване на заявката

съгласно Закона за счетоводството (за ЕТ и ЮЛ).

9. Справка за дълготрайните активи към счетоводния баланс за годината,

предхождаща годината на подаване на заявката за плащане, съгласно Закона за

счетоводството (за ЕТ и ЮЛ).

10. Справка за дълготрайните активи към счетоводния баланс към датата

на подаване на заявката за плащане съгласно Закона за счетоводството (за ЕТ

и ЮЛ).

11. Копие от извлечение от инвентарна книга или разпечатка от счетоводната система на ползвателя на помощта, доказващо заприхождаването на

финансирания актив (за ЕТ и ЮЛ).

12. Копие от удостоверение за регистрация по ДДС или декларация по образец, утвърден от изпълнителния директор на Разплащателната агенция (в случай, че ползвателят няма регистрация по ЗДДС), че ползвателят няма да упражни правото си на данъчен кредит за активи и услуги, финансирани по ПРСР.

13. Удостоверение от ТД на НАП за липса на изискуеми публични задължения към държавата, издадено не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявката за плащане.

14. Първични счетоводни документи (фактури), доказващи извършените разходи.

15. Платежно нареждане, прикрепено към всяка фактура, което да доказва

плащане от страна на ползвателя.

16. Пълно банково извлечение от деня на извършване на плащането, доказващо плащане от страна на ползвателя.

17. Застрахователна полица за всички активи на предмета на инвестицията

в полза на Държавен фонд "Земеделие", валидна за срок от минимум 12 месеца.

18. Квитанция/платежно нареждане за изцяло платена застрахователна премия за срока на застраховката, придружено от пълно дневно извлечение.

19. Договор за услуги/работи/доставки за всеки обект на инвестицията с

детайлно описание на техническите характеристики, цена в лева или евро, срок, количество и начин на доставка, ведно с подробна количествено-стойностна сметка. В договорите се описва ДДС.

20. Приемо-предавателен протокол между доставчика и ползвателя за доставената стока/услуга, обект на инвестиция, съдържащ детайлно описание на

техническите характеристики.

21. Декларация от ползвателя за наличие или липса на двойно финансиране

за същата инвестиция по други национални и/или Европейски програми (по образец, утвърден от изпълнителния директор на Разплащателната агенция).

22. Декларация от ползвателя за минимални помощи (по образец).

23. Декларация за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (по образец).

24. (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.)

Договор за финансов лизинг с приложен към него погасителен план за изплащане на лизинговите вноски (в случаите на финансов лизинг).

25. Копие от разрешително/лиценз или друг документ за упражняване на дейността в зависимост от вида на подпомаганата дейност.

26. Попълнена таблица за извършените и заявени за плащане инвестиции по групи разходи към заявката за плащане.

27. (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.)

Свидетелство за съдимост на ползвателя/представляващия ползвателя на помощта - юридическо лице, и членовете на управителния му орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, а в случай, че членове са юридически лица - от техните представители в съответния управителен орган. Свидетелството за съдимост да е издадено не по-рано от 1 месец преди предоставянето му - оригинал или копие, заверено от ползвателя на помощта.

28. (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.)

Удостоверение от Националната агенция по приходите, че ползвателят на помощта няма просрочени задължения, издадено не по-рано от 1 месец преди предоставянето му - оригинал или заверено копие от ползвателя на помощта.

29. (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г., отм., бр. 89 от 2011 г., в сила от 11.11.2011 г.).

30. (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г., отм., бр. 89 от 2011 г., в сила от 11.11.2011 г.).

31. (Нова - ДВ, бр. 72 от 2011 г., в сила от 16.09.2011 г.)

Декларация по чл. 13а, ал. 4, т. 1 и 2 (посочена в приложение № 2а към чл. 13а, ал. 4, т. 1 и 2).

Б. Специфични документи

1. Изграждане и/или реконструкция или подобрене на сгради и/или помещения и друга недвижима собственост:

1.1. Разрешително за ползване на строеж, протокол образец 16 (съгласно

Наредба № 3 от 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството (ДВ, бр. 72 от 2003 г.) - при кандидатстване за окончателно плащане (в зависимост от характера на инвестицията).

1.2. Разрешително за въвеждане в експлоатация, протокол образец 15 (съгласно Наредба № 3 от 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството (ДВ, бр. 72 от 2003 г.) - при кандидатстване за окончателно плащане.

1.3. Приемо-предавателен протокол между строителя и инвеститора за всички извършени строително-монтажни работи, включващ подробна количествено-стойностна сметка.

1.4. (Отм. - ДВ, бр. 55 от 2012 г., в сила от 20.07.2012 г.).

1.5. Удостоверение за категоризация на обекта в случаите, когато се изисква съгласно действащата нормативна уредба.

2. Закупуване на коне за неземеделска дейност:

2.1. Копие от паспортите на закупените животни

2.2. Удостоверение за регистрация на стопанството в съответната регионална ветеринарномедицинска служба (РВМС) в случаите, когато се

изисква

съгласно действащата нормативна уредба.

и

компютърен софтуер и специализирана техника, до пазарната им стойност:

Протокол образец 17 за проведена 72-часова проба на машините при експлоатационни условия в случаите, когато се изисква съгласно действащата нормативна уредба.

4. Придобиване на патентни права и лицензи:

4.1. Копие от издаден от Патентното ведомство патент, който е предмет на закупуване от ползвателя.

4.2. Лицензионен договор, вписан в Патентното ведомство, или друг документ, удостоверяващ правото на ползване на патент от ползвателя на помощта, за срок не по-малък от 5 години от датата на подписване на договора

с Разплащателната агенция с описани финансови условия.

5. Закупуване на транспортни средства за неземеделски дейности, пряко свързани с дейността.

Свидетелство за регистрация на моторното превозно средство.

Приложение №

9

към чл. 50, ал. 5

Технически правила за изобразяване на знамето на Европейския съюз

1. Знаме на Европейския съюз

- Символно описание

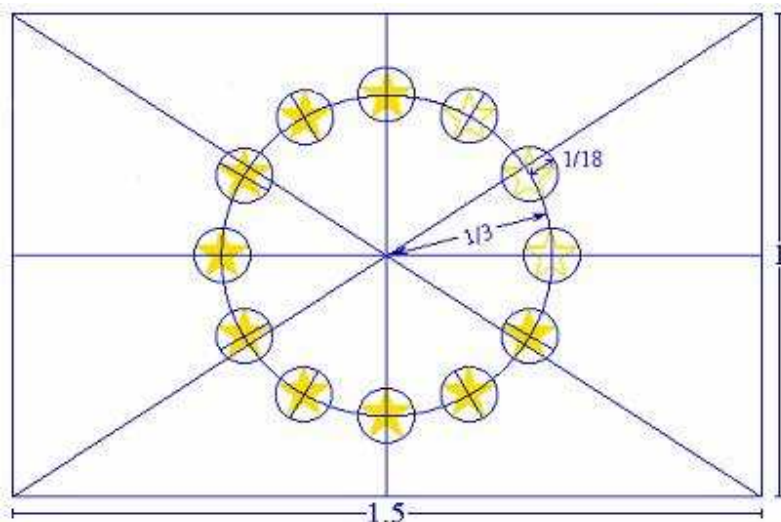
На фона на синьо небе дванадесет златни звезди образуват кръг, символизиращ съюза на народите на Европа. Броят на звездите е фиксиран, като числото 12 е символът на свършенство и единение.

В проекти, финансирани от ЕЗФРСР, наименованието на този фонд трябва да присъства под европейския флаг.

- Хералдическо описание

На лазурен фон/поле кръг от дванадесет златни знака/звезди без върховете им да се докосват.

- Геометрично описание

Емблемата има формата на синьо правоъгълно знаме, чиято дължина/размах е един и половина пъти размера на височината/пръта му. Дванадесет златни звезди, разположени на равни разстояния, образуват невидим кръг, чийто център е в пресечната точка на диагоналите на правоъгълника. Радиусът на кръга е равен на една трета от размера на височината на пръта. Всяка от звездите има по 5 върха/лъча, разположени на периферията на невидим кръг, чийто радиус е равен на една осемнадесета от височината на пръта. Всички звезди са изправени, т.е. единият връх/лъч е вертикален, а два лъча (надолу) са на права линия, перпендикулярна на мачтата. Звездите в кръга са разположени така, че съответстват на положението на часовете на циферблата на часовника. Техният брой е неизменен/постоянен.

2. Дефиниция на стандартните цветове.

Синьо
ПАНТОН
РЕФЛЕКС

Жълто
ПАНТОН

Емблемата е в следните цветове:
Синьо **ПАНТОН РЕФЛЕКС** за повърхността на правоъгълника;

Жълто **ПАНТОН** за звездите.

Международната гама цветове **ПАНТОН** е много разпространена и леснодостъпна даже за непрофесионалисти.

Четирицветен процес/технология

Ако се използва четирицветният технологичен процес, двата стандартни цвята не могат да се използват. Те трябва да бъдат възпроизведени, ползвайки четирите цвята на четирицветната технология. **Жълто ПАНТОН** се получава, ползвайки 100% “Процес Жълто”. Смесването на 100% “Процес Циан” с 80% “Процес Магента” дава цвят, много подобен/близък на “**Синьо ПАНТОН РЕФЛЕКС**”.

Интернет

В палитрата на мрежата **Синьо ПАНТОН РЕФЛЕКС**

съответства на цвета RGB:0/0/153 (хексадецимален код: 000099), а **Жълто ПАНТОН** – на цвета RGB:255/204/0 (хексадецимален: FFCC00)

- В случай на монохромна/едноцветна репродукция

Ако имате наличен само черен цвят, очертайте правоъгълника с черно (рамка) и отпечатайте звездите с черно и бяло (на бял фон)!

Ако имате наличен само син цвят (той трябва да бъде синьо Рефлекс, разбира се), използвайте го 100%, като звездите се възпроизвеждат в негатив - бяло, а полето/фонът – 100% синьо!

- В случай на репродукция на цветен фон

Емблемата трябва да се репродуцира за предпочитане на бял фон. Да се избягва разноцветен фон или, във всеки случай, такъв, който не се съчетава със синьото. Ако няма алтернатива на цветния фон, поставете бяла граница/рамка около правоъгълника, като широчината на рамката да бъде 1/25 от височината на правоъгълника!

3. Образци на знамето могат да бъдат изтеглени във формат .eps и .jpg на интернет адрес:

<http://ec.europa.eu/europea...>